

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 266. szám — 1939 november 25 szombat — Ára: 12 fillér

Üdvözlét

A Magyarországon működő biztosító intézetek vezetői, csúcsszervezetükkel, a BIOSZ-szal és a Magyar Biztosítástudományi Társulattal karöltve ma tartják Debrecenben országos őszi nagygyűlést. Ennek a demonstratív jellegű összejövetelnek főcélja, hogy a nagyközönség előtt megvilágítsák a biztosítás lényegét, jelentőségét, hasznos voltát és a magyar biztosítási vezetői közvetlen kapcsolatot találjanak a vidéki közönséggel.

Az elmélet szerint a biztosítás kölcsönösségen alapuló gazdasági berendezés. A biztosítás gondolata mélyen a történelmi időkbe nyúlik vissza. Azoknál az ókori népeknél, melyek elérték a kultúra bizonyos fokát, már találhatók biztosítási intézmények. A modern élet pedig éppen nem nélkülözheti a biztosítás intézményét. Az egyén védelme a biztosítás — az esetlegességek, a károk ellen. A biztosítás megszünteti és lecsökkenti a bizonytalanság sokszor kínzó érzését az egyén életében, a magángazdaságban. Az elemi csapások esetén kárpótlást nyújt, életbiztosítási vonatkozásban a hátramaradtakat életlehetőségét lámszítja alá; szándékos kártétel, pl. betörés stb. esetén mentesít a kártól. A biztosítás intézménye volt az, amely a régebbi időkben tömegesen előforduló tüzesetek katasztrófális hatásait csökkentette. De nemcsak az egyénre nézve, hanem nemzetgazdasági szempontból is nagyfotosságú magának a veszélynek csökkentése, a kárnak elhárítása.

Magyarországon attól kezdve, hogy a múlt század kezdő éveiben a dunai hajók és szállítmányai biztosítására társulat alakult, a biztosítás gondolata mind általánosabbá vált és a biztosítási intézmények hatalmas fejlődésnek indulva lényegesen hozzájárultak a magángazdaság megővéséhez. Ma már az ország gazdasági életének fontos szereplői a biztosító intézetek és a társadalom széles körű megértik, méltányolják a biztosítás fontosságát és jelentőségét.

Mindazonáltal nem felesleges további propaganda és felvilágosító munka, mely a biztosítás nagy fontosságát mind szélesebb körre terjeszti ki és népszerűsíti a köz javára. Ennek jegyében áll a mai demonstratív nagygyűlés, mely jelzi a magyar biztosítási rendszer fejlettségét, felkészültségét és magas fokát.

Ezekből a gondolatokból kiindulva üdvözljük a mai nagygyűlésre Debrecenbe seregülő vendégeket, a magyar biztosítási vezetői. Megértő vendégszeretet fogadja itt őket ebben az ősi városban, melynek minden köve a polgári munka és szorgalom sok évszázados folyamatát mutatja. A munka és szorgalom eredményeit óvja és őrzi a magyar biztosítás, ezért is testvéri találkozó lesz ez a mai nagygyűlés.

A fővárosból és az ország minden részéből idesereglettek mun-

Olaszország lépést tett az angol-francia tengeri ostromzár ügyben

Pusztulnak a hajók a tengeren

Tatarescu alakított kormányt Romániában

Róma, november 24. Hivatalosan közlik: Ciano gróf külügyminiszter fogadta a francia nagykövetet s az angol ügyvivőt és felhívta a figyelmüket azokra a következményekre, amelyekkel a francia és angol kormány részéről bejelentett német kiviteli áruk ellen alkalmazott tengeri ostromzár az olasz kereskedelmi forgalom szempontjából járhatnak.

London, november 24. A Mangalore 8889 tonnás hajó aknára futott Anglia keleti partján és elsüllyedt. Legénységét azonban sikerült megmenteni.

A yorkshirei partokon több mint 200 akna vetődött partra.

London, november 24. Az angol sajtó az új hajószerecsétienségek sorozatát jelenti.

Az „Aragonite” nevű aknakutató hajó Angolia északi partjain aknára futott. Négy matróz súlyosan megsebesült.

A „Geraldus” nevű gőzös, amely Hullban van törzkönyvezve,

szintén aknára futott.

A „Darino” nevű liverpoli gőzöst vasárnap egy tengeralttjáró süllyesztette el. A hajó tizenegy életbenmaradt matrózát egy olasz gőzös hozta partra, miután három napig a német tengeralttjáró fedélzetén tartózkodtak. A hajó 11 főnyi személyzete elpusztult.

Az Északi tengeren elsüllyedt a 974 tonnás „Lowland” nevű gőzös. Egy ember meghalt, egy pedig elűnt.

A 287 tonnás „Sulby” nevű gőzöst a skót partok közelében egy tengeralttjáró elsüllyesztette. A legénység öt tagja eltűnt. A „Santa Chiara B-922” nevű francia halászgőzös aknára futott a csatornán és elsüllyedt. A halászgőzöst nem rég alakították át segéd-cirkálóvá. A legénységnek mindössze egy tagját sikerült megmenteni. Az Atlanti-óceánon egy német tengeralttjáró öt lövéssel elsüllyesztett egy francia halászgőzöst. A hajó nevét nem közlik.

Az új román kormány

Bukarest, november 24. Az újonnan megalakult román kormány névsora a következő: Miniszterelnök Tatarescu, külügyminiszter Gafencu, propagandaugyminiszter (ideiglenes jelleggel) Gafencu, nemzetvédelmi miniszter Ilcus tábornok, belügyminiszter Radu Portocala, pénzügyminiszter Mititza Constantinescu, közrendügyi miniszter Gabriel Marinescu tábornok, hadfelszerelési miniszter Slovescu, légügyi miniszter Theodorescu tábornok. A kormány tagjai még pénteken este lefeszik az esküt és szombaton a parlament megnyitását mutatkoznak be a képviselőháznak.

Bukarest, november 24. Legújabb hírek szerint a román kormány már közölt névsorában a következő változások vannak:

Tatarescu átveszi a belügymi-

Intelmek Romániához

Páris, november 24. Az Action Française mértékre és engedékenységre inti Romániát a magyar és bolgár követelésekkel szemben. Románia válságos helyzetben van, írja a lap és nem engedhet meg magának ballépéseket és melléfogásokat. Románia legőszintébb barátai is úgy vélik, hogy Bukarestnek az elmúlt évek folyamán talán rugalmasabb politikát kellett volna folytatni szom-

nizteri tárcát is. Földművelésügyi miniszter Jonescu Sisesti, közlekedési miniszter Trajan Pop, a nemzeti újjászűzletés arcvonalának minisztere Giurescu, kisebbségi miniszter Silvia Dragomir, köznevelésügyi államtitkár Sorban.

Illetékes helyen a leghatározottabban megafolják azokat a híreket, amelyek szerint a kormányválság összefüggésben volna a Bukarestben folyó gazdasági tárgyalásokkal. A válság egyedüli oka az volt, hogy az előbbi kormány kebelében nézetelérések merültek fel az ország belső gazdasági igazgatása tekintetében. Ezekben a körökben hangsúlyozzák, hogy a kormányválság nem jelent változást a külpolitikában és Románia viszonya a külföldi államokhoz ugyanaz marad mint volt.

szédaival, Magyarországgal és Bulgáriával szemben. De sohasem késő véghez vinni a helyes eselekedeteket. Az erdélyi magyar kisebbségekkel alkalmazott bánásmód kérdéséről már több ízben tárgyalások indultak Magyarország és Románia között, de sohasem vezettek sikerre. Csáky István gróf tegnapelőtt a magyarromán kapcsolatról szólva kijelentette, hogy a két ország viszo-

nya még sok kívánnivalót hagy hátra. A két ország közös érdeke, hogy a viszony végérvényesen megjavuljon, írja az Action Française. (MTL.)

Zürich, november 24. A Neue Züricher Nachrichten budapesti levelezője Kisérletek a dunai tóban című hosszabb cikkben megállapítja, hogy a Duna-vidéken még megoldandó kérdések vannak. — A kisállamok elismertés, hogy jobb és ésszerűbb, ha vitás kérdéseiket a nagyhatalmak közbelépése nélkül egyenlítik ki, mert tudják, hogy a nagyhatalmak viaskodása után valamennyi kérdést egy eljövendő békeértekezleten kell véglegesen rendezni. Románia, amely a világháborúszönelvezője az elmúlt háborúknak, hozta, nem maradhat egyetlen habban a legesekélyebb áldozatok Budapest és Szófia meg van győződve, hogy Bukaresttel a békés úton való kiegyezés ép úgy lehetséges, mint Szófia és Belgrad, tovább, hogy Bukaresttel a békés zött. (MTL.)

London, november 24. (MTL.) A Daily Herald római levelezője „Mussolini védelmezi pártfogalását” című cikkében azt írja, hogy Olaszország szilárdan Délkelet-Európára szegezi örökös tekintetét.

Hogy mennyire érdeklődik Európa e része iránt, mutatják az olasz sajtó ezzel kapcsolatos hosszú cikkei.

Különösen feltűnő helyen foglalkoznak az olasz lapok azokkal a sérelmekkel, amelyek Magyarországot a trianoni szerződés következtében érte, amely Romániának és Jugoszláviának juttatott magyar területeket.

Magyarország mindig a Duce pártfogoltja volt. A cikk ezután hosszasan idézi a Resto del Carlino cikkét.

Nincs messze a nap

Róma, november 24. Az olasz lapok kiemelik Hitler kancellárnak a német hadsereg vezetőivel folytatott tanácskozását. A Gazetta del Popolo berlini tudósítója szerint a tanácskozás fontossága valószínűleg csak a legközelebbi napokban derül ki. A jelen pillanatban senki sem tudja megmondani, hogy Németország mikor nyúl az egész vonalon fegyvereihez, de biztosra vehető, hogy ninc messze az a nap, amikor a háború a tengerokről teljes erővel áttérjed a szárazföldre és a levegőbe is.

pedig erősítsék a belső nemzeti munkát, mely a mai időkben mindannyiunkra erős feladatokat és kettőzött kötelességteljesítést ró.

kájára sok sikert kívánunk és óhajtjuk magyar szíviünk minden melegével, hogy amint a múlt év őszén és ez év tavaszán oly örömdetes módon újabb területek kap-

csolódtak bele a magyar biztosítási működési körébe, úgy ennek a terjeszkedésnek folytatása is legyen. Debreceni gyűlésükkel, az itt folytatott megbeszélésekkel

Révész Imre ref. püspök üzenete a katolikusokhoz

„Krisztus keresztfájánál találkozunk“
Vasady Béla: Mi a Krisztusban megújodott
magyarságot óhajtjuk

Szorongásig megtelt a Kollégium díszterme a Kálvinisták Templomegyesülete által rendezett hitvédelmi előadássorozat első összejövetelén, melyet tegnap délután tartottak meg. Közének után Uray Sándor h. püspök imádkozott, majd dr. Révész Imre püspök mondott nagyon érdekes megnyitó beszédet.

Megemlítette, hogy 18 éve folytatják ezt az eredményes munkát, melynek céljáról ezeket mondta:

— Az a kifejezés, hogy „hitvédelmi munka“ nem azt jelenti, hogy a hitet védjük, hanem azt, hogy a hívőket védjük. Mert ahogy a hitet nem lehet adni senkinek, ahogy a hitet nem lehet kapni mástól, úgy a hitet védeni sem lehet, mert minél igazabb, minél teljesebb, a lélekben minél mélyebben gyökerezik, annál kevésbé szorul védelemre. A hívőket védjük, hogy minél több kísértesnek vannak kitéve, annál inkább el tudják mondani a hitvédelem egyik nagy textusát: tudom kinek hittem. Ez a lényege a hitvédelemnek, nem pedig az, hogy erőnek erejével, mindenáron, a logika, a dialektika, retorika fölényével be tudjam bizonyítani, hogy az én hitem az igaz és nem a másé. Református hitünket nem kell félteni semmiféle logikától és dialektikától. Mi nem mások hitét akarjuk rombolni, hanem a magunkét megerősíteni.

Szeretettel üdvözölte a hitvalló életű dr. Balla Bertalan főjegyzőt, aki ezt a munkát elindította 18 évvel ezelőtt, dr. Vasady Bélát, aki ifjúkori jóbarátja volt s már segédlelkész korában nagy tehetségnek ígérkezett és a Templomegyesület hölgyeit, akik ezt a nagy közönséget ide vonzották. Majd érdekes kijelentéseket tett a püspök a katolikusok fele:

— Ugyanebben az órában egy testvér válasfelekezethen világnézetű előadássorozat indul meg. Nagyon örülök, hogy megindult. Nem tudom, hogy eszükbe jut-e, hogy mi ebben az órában együtt vagyunk, de én lelki szükségét érzem, hogy megemlítem és aláhúzzam: nagyon szeretném, ha mindegyikünk azt érezné a másiktól, hogy most nem kontár munkát végzünk, hanem — habár különböző úton járunk is — az örök közös cél felé haladunk, amelyről dr. Ravasz László tegnap mondotta el az ország fővárosában, hogy mindenkor ugyan, de a mai világhelyzetben különösen mi, magyar református keresztyének mégis csak a legtermészetesebb

szövetségesünknek kell, hogy tekintsünk minden olyan keresztyén egyházat, amely a Krisztus nevével viseli. Nem szétválasztani, feszegetni és megkontrázni akarunk, hanem kezét nyújtani mindenkinek, de csak egy helyen: Krisztus keresztfáján. Ha ott találkozunk, akkor igazán találkozunk. Ez a célja a mi előadássorozatunknak: megtalálni azt a helyet, ahol minden keresztyének egyeknek tudhatjuk magunkat.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után általános sikert aratott dr. Révész Imréné, a püspök neje által vezényelt polgári leányiskola énekkar, mely a CXXX. ritmikus zsoltárt énekelte el kitűnő betanítással. A szép énekszámért mind a növendékeknek, mind vezetőjüknek a püspök mondott kedves szavakkal köszönetet.

Ezután tartotta meg dr. Vasady Béla hittudományi dékán nagyon érdekes előadását „Nemzeti keresztyénség vagy keresztyén nemzet“ címmel. Rendkívül bátorhangú, kiváló beszédet mondott arról, hogy csak az olyan nemzeti megújodás tekinthető igazi értéknek, amely valóban csak a legmélyebb és legtisztább forrásból: az Evangéliumból merített. Minden más nemzeti megújodás csak önáltás, hamar szétfattanó szappanbuborék, szemkápráztató rakétaergetés.

Fejtette, hogy előbb keresztyénnek kell lennie az embernek, azután magyarnak vagy más nemzetbelinek, mert attól még senki sem bocsátott meg a másiknak, mert mind a ketten magyarok. Mi a Krisztusban megújodott magyarságot óhajtjuk, követeljük, legyen magyarságuk keresztyén nemzeti. Egyesek — folytatta — hazafias hévvel nemzeti keresztyénséget követelnek, e jelszó mögött nem a Krisztusban megújodott magyarság áll, hanem az Ót második helyre szorító, Krisztust lefokozó hetyke magyarkodás.

Tárgyalta a német nemzeti megújodás lényegét, majd megállapította következtetéseképpen, hogy a magyarságnak keresztyén nemzeté kell válnia. Jaj a magyarnak — mondta — ha nem akarja megismerni a maga hibáit és fogyatkozásait. Krisztus népe ninesen fajra vagy nemzetre korlátozva. Eddig mindig azok szerették legjobban nemzetüket, akik megmondták hibáit is és nem szüntek meg ezeket a hibákat építően, szeretettel ostromolni. Egyedül Istennek vannak toltális igényei az emberrel szemben, minden más élőlény legyen bármilyen földi hatalmasság, csak kölcsönzött hatalommal rendelkezik, amellyel sáfárkodnia kell Isten dicsőségére. Az igazi, lelki értelemben vett szabaadságot minden embernek és minden nemzetnek egyedül Isten adhatja és egyedül Isten veheti el azt. Hogy van-e alsóbbrendű és felsőbbrendű faj, erre az Evangélium válasza ez: „Test és vér nem örökökölheti Isten országát. A hálaiból való feltámadás után a házasság rendje is megszűnik“ Isten előtt tehát nines és nem is lehet alsóbb- és felsőbbrendű faj. A fajhoz vagy nemzet-hez tartozás nem előző az Isten országához.

Zajos tapssal fogadta a hatalmas közönség az érdekes előadást, melyért dr. Révész Imre püspök mondott köszönetet, egyben megköszönte dr. Balogh Gyulának is, hogy fáradságot nem ismervé, szervezi újjá az egyesületi munkát. Majd így fejezte be szavait dr. Révész Imre püspök:

— A magyar nemzet az utóbbi néhány évszázad alatt sokfelé kereste barátait a szélső balról a szélső jobbba mindenütt kereskedett szövetségesek

után, azért, mert nem zengett lelkében elég erősen és öntudatosan a hitvédelem nagy textusa: tudom kinek hittem és bizonyos vagyok. A magyar nép most jutott az újjábredésnek ebbe a korszakába, hogy szenvedések súlya

alatt megtalálja igazi barátját: a Jézust. Kihívja kéri védj meg Uram ellenségeimtól, akik azért ellenségeim nekem, mert Neked is ellenségeim.

Az előadás dr. Farkas Pál imájával és közénekkel ért véget.

Ma van a Biztosítástudományi Társulat és a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének debreceni nagygyűlése A gyűlés és az ünnepek sorrendje

A Magyar Biztosítástudományi Társulat és a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége, ma tartja őszi nagygyűlést Debrecenben. Erre az alkalomra a főváros és az ország minden részéből Debrecenbe érkeznek a magyar biztosítási ügy vezetői, közel százötvenen. Az érkező előkelő vezetőférfiak névsorát már közöltük tegnap számainkban, most adjuk a gyűlés és az ünnepek sorrendjét.

Az érkezők ünnepélyes fogadtatása délután fél 4 órakor lesz a pályaudvaron. Az első osztályú várótermet ez alkalomra felszítik. Frontharcos díszszázad is kivonul Takách-Tolvay József ny. altábornagy, a Frontharcosok Szövetségének elnöke tiszteletére, ki mint a Fonciére elnöke érkezik a gyűlésre. Kivonul a levante zenekar is. Az ünnepélyes fogadás után a HÉV által rendelkezésre bocsátott külön villamos kocsin bevonulnak a vendégek a városba. Gyülekezés az Arany Bika szálló halljában, ahonnan csoportosan vonulnak fel a Déri térre. III ugyanis a tűzoltóság díszfelvonulás keretében mutatja be korszerű felkészültségét. A kiváló debreceni tűzoltóság és nagyszerű felkészültsége a vendégek előtt dokumentálni fogja a vagonbiztonságra való teljes készséget. A felvonulás alkalmából a Déri tere fényesen kivilágítják. Ezt követően a vendégek meglátogatják a Déri múze-

umot. Délután hat órakor a Déri múzeum előadótermében lesz a nagygyűlés, melynek sorrendje a következő: Elnöki megnyitót tart dr. Altenburger Gyula egyetemi tanár, a Magyar Biztosítástudományi Társulat elnöke. Dr. Holly Sándor a felügyelő hatóságnál működő miniszteri titkár előadást tart „Milyen jogszabályok védik a biztosító nagyközönséget“ címen. Gebhardt Domonkos kormányfőtanácsos, a BIOSZ elnöke a biztosítás elleni panaszokról tart előadást. Ezt követi néhány felszólalás, majd dr. Lechner József miniszteri tanácsos a felügyelő hatóság vezetőjének záróbeszéde következik.

Fél 9 órakor a vendégek tiszteletére finnépi vacsora lesz az Arany Bika üvegtermében. Mind a nagygyűlésre, mind a vacsorára a város legelőkelőbb rétege jelentette be részvételét. Vasárnap a nagygyűlés résztvevői meglátogatják a város nevezetességeit. Indulás délelőtt 10 órakor az Arany Bika szálló bejáratától a számukra fenntartott autóbuszokon. Sorra kerül a központi egyetem, a klinikák, a városi fürdő, a stadion, a köztemető és krematórium meglátogatása.

Az előjellekből ítélve a nagygyűlés és a vele kapcsolatos ünnepek mellett lesznek ahhoz a gondolathoz, mely a magyar biztosításügyben rejlik.

Vitéz gróf Takách-Tolvay József, a frontharcosok elnöke látogatása Debrecenben

A magyarországi biztosító társaságok egyeteme megtisztelte városunkat azzal, hogy folyó évi nagygyűlését ma délután a Déri múzeumban tartja meg. Erre a tanácskozársra nemcsak Debrecen városának és Hajdú megyének közéleti tényezői hivatalosak, hanem

teremtő gazdasági munkában, korszerű jelenség, hogy a daliás külsejű huszártiszt, a magyar Katona mintaképe, aki békében és háborúban a legkülönbözőbb beosztásokban ismerte meg a nemzet fiait és velük együtt küzdött, sőt az összeomlás idején a Bank-gassei puccsnak is szervezője és végrehajtója volt, a megnagyobbodott ország javára kimagasló képességgel gazdasági téren is érvényesíti.

A debreceni frontharcos társadalom valamennyi tagja különös megtiszteltetésnek tekintheti, hogy országos elnöke körükben fog időzni. Jelenlétével a magyar biztosításügynek ünnepi nagygyűlését azok számára, akik érvényesítő közepette ismerték meg nagy emberi értékeit és irremthetetlen bátorságát, sokáig emlékeztetéssé avatja.

— Belgiumban újabb behívásokat eszközöltek, akikkel helyettesíteni fogják a leszerelőket.

— Ha nines étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorra felpóhár természetes Ferenc József keserűvizet mert ezáltal béműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhethet. Kérdezze meg orvosát!

Katalin napra
retikült, manikür kész-
letet, nessesert,
pénztárcákat
Tóthfalussy bőröndös
szaküzletéből
ajándékozzon
PIAC UCCA 40.

Budapestről körünkben üdvözölhetjük majd a magyar biztosításügy és gazdasági élet számos kiválóságát. Különös hangsúllyal kell rámutatnunk arra a megtiszteltetésre, amelyet a biztosítási intézmény fejlesztése iránt vitéz gróf Takách-Tolvay József öngyerméltősége tanúsított akkor, amikor a szűr-magyar és 75 év óta fennálló Fonciére Általános Biztosító Intézetnek, hazánk egyik legnagyobb palinás biztosítójának, elnökségét elvállalta és ebben a tisztségében azóta is alkotó munkát végez.

Valóban áldozatos szolgálatnak tekinthető a magyar nemzetgazdaság fel-emelésében és további naggyátételében az az odaadás, amellyel gróf Takách-Tolvay József, a nagymúltú hűsies hadvezér, a kivételes képesséjú katona, az ország minden frontharcosának személfénye, részt kér a magyar

V i g s z i n h á z

Ma is BERNARD SHAW világ-hírű vígjátéka:

PYGMALION

Fősz. LESLIE HOWARD

Felejthetetlen élmény!

Bálrendezők

figyelmébe!

Báli meghívókat — belépőjegyeket — táncrendet — plakátot — villamosplakátot és minden egyéb nyomtatványt

egy vagy többszín nyomással, egyszerű vagy díszes kivitelben

kisebb vagy nagyobb példányszámban

olcsón, tisztesen készít

lapunk nyomdája

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József kir. h. u. 1. (Vigoni bejárat mellett) Arany Bika bérház.

Németország lemondott a téli olimpiai játékok rendezéséről

Berlin, november 24. A nemzetközi olimpiai bizottság határozata szerint a háborút viselő állam olimpiai játékot nem rendezhet. A német olimpiai bizottság és az 5. téli olimpiai játékok rendezőbizottsága a következő határozatot hozta:

Németország, mint a béke barátja a háborúban is folytatta Garmisch-Partenkirchenben a téli

olimpiai játékok előkészítését. Miután békétörekvései nem valósulhattak meg és háborút kénytelen folytatni, a téli olimpiai játékok rendezéséről lemond és megbízatását a nemzetközi olimpiai bizottsággal egyetértésben a bizottságnak visszaadja. Németország a jövőben minden erejével az olimpiai gondolat erősítésén fog dolgozni.

Nagy légi harcok a nyugati fronton

Berlin, november 24. A német véderő főparancsnokság közli: Nyugaton valamivel élénkebb járőr- és tüzérségi tevékenység folyt. A légi haderő folytatta francia terület fölött felderítő tevékenységét. A felderítő repülőgépek támogatására és a határ terület védelmére harcra vetett német vadászipilóták és az ellenséges vadászipilóták között ismételt légi ütközetre került sor. A légi ütközetek során Verdunnál lelőttünk egy angol repülőgépet és légharító tüzérségünk Zweibrückennél egy francia repülőgépet, Saarbrückennél pedig még egy ellenséges repülőgépet lőtt le.

Páris, november 24. Hivatalosan jelentik pénteken délelőtt: Az éjszaka folyamán nem történt semmi fontosabb esemény.

November 23-án nyolc német felderítő repülőgépet lőttünk le francia terület fölött; négyet az angol repülők és négyet a franciák. Vadászipilótáink közül egy nem tért vissza támaszpontjára.

London, november 24. (Havas.) A légügyi minisztérium közli,

hogy az angol légi haderő a esztörtött napon Franciaországban hét ellenséges repülőgépet lőtt le. A hét lelőtt repülőgép közül hat a szövetségesek területére, egy pedig az ellenségs vonalra zuhant.

Az ellenséges repülőgépek egyenleg hajtottak végre felderítő repülést, körülbelül hétezer méter magasságban.

Megállapították, hogy a lelőtt gépek közül négy Dornier DO 17 típusú, két gép Heinkel HE 111 típusú és egy gép meg nem állapítható típusú volt.

A négy Dornier-gép francia területen zuhant le. Az egyik lezuhant gépben fénycépező gépet találtak. A légi ütközet során az egyik ellenséges repülőgép legénységének két tagja ejtőernyővel szállt földre.

Az angol légi haderő repülőgépei közül az egyiket találat érte és kényszerleszállást kellett végrehajtania. Az angolok egy másik gépét szintén sérülés érte, a gép vezetőjének azonban sikerült a gépet a repülőtérré visszavinni. (MTI.)

Holland jelentés a két elfogott angol tisztről

Amszterdam, november 24. A holland kormány sajtóirodája két angol alattvalónak a holland határ közelében német részről történt letartóztatásáról a következő közleményt tette közzé:

A lefoglalt gépkocsiban a vezetőn kívül két angol ember volt, akik azt mondták magukról, hogy

felhatalmazásuk van németekkel esetleges békétárgyalások lehetőségéről tárgyalni.

A gépkocsiban helyet foglalt egy fegyveres holland tiszt is, aki felettesei azzal bíztak meg, hogy figyelje a tanácskozások lefolyását.

Mit követelt Németország Romániától?

London, november 24. A román kormányválságot az angol sajtó a nemzetközi események körforgása révén a német kivitelek ellen irányuló angol megtorló ostromzárral hozza kapcsolatba.

Ez a intézkedés London felfogása szerint Németországot délkelet-európai gazdasági tevékenységének fokozására kényszerítette és a súlyosított német nyomás áldozata a román kormány volt, amely azon a német követelésen szenvedett hajótörést, hogy Románia újra értékelje alá valutáját, illetve a német márkát számítsa előnyösebb árfolyamon.

A New Chronicle úgy tudja, hogy további német követelése a következők voltak:

1. Románia saját közlekedési eszközeivel szállítson nagyobb búza- és plajmennységet Németországba.

2. Jogossítsa föl Németországot dunai kikötők és gyárak építésére román területen.

A Daily Herald diplomáciai levelezője úgy értesült, hogy Argentinu miniszterelnök már hajlandó lett volna a német követeléseket teljesíteni, amikor Károly király közbelépett, lemondásra szólította fel Argentinu-t és Tatarsent bizta meg a kormányalakítással.

Ezzel szemben a Daily Telegraph a román kormányválságot kizárólag belpolitikai okoknak tulajdonítja és úgy tudja, hogy a cél Románia belső feszültségének enyhítése volt. (MTI.)

London, november 24. (MTI.) A Daily Mail kiküldött budapesti levelezője szerint Magyarország világosan kijelentette, hogy kész együttműködni Olaszországgal és Jugoszláviával, de addig nem támogatja a Bukarestben tervezett egyezményt, amíg nem ismerik el Romániával szemben fennálló ismert követeléseit.

Hány repülőgépet vesztek a németek

Berlin, nov. 24. (Német T. I.) Némrégiben az egyik francia hírszolgálati iroda azt állította, hogy az angolok október 16-óta húsz német repülőgépet lőttek le Anglia fölött. Hivatalos megállapítások alapján ezzel szemben tény az, hogy nem október 16-óta, hanem a háború kezdete óta, az Anglia elleni

harcban, beleértve a felderítő repülőgépeket is, összesen húsz német repülőgépet vesztek. Ebben a számban benne van az ellenség közbelépése nélküli igen csekély veszteség is. Ugyanebben az időben a német légi erők 52 repülőgépet lőttek le, részben angol terület felett. (MTI.)

Német repülőgépek a Shetlandi szigetek fölött

London, november 24. Német repülőgépek pénteken átrepültek a Shetland szigetek fölött. A légiraidó másfél órán át tartott.

len nemzetiségű repülőgépek pénteken átrepültek Észak-Skócia fölött.

A gépek délnyugati irányban tűntek el. (MTI.)

Jeltelen sirba temették a fegyveres banditákat

Bakonyjákó, november 24. Dr. Weber Besző iharkuti körorvos vizsgálta meg a négy és fél óras

mind a ketten, legalább háromhetes szakáluk volt, hogy ennyi idő óta nem jártak emberek között. Az orvosi vizsgálat megállapítása azt bizonyítja, hogy már a szabadbattyányi esendörnyikosság előtt legalább egy héttel bujdosnak.

A két holttestet egyszerű deszka koporsóba tették és jeltelen sirba temették el az iharkuti kisközségi temetőben. Fejűt nem állítottak a két sír fölé, mert még ma sem tudják, hogy kik voltak.

A Svábhegyi Szanatórium

kivizsgálja a székrekedés okait. Diétás eljárásokkal (Bircher-Benner-féle Rohkost) ivókurákkal, subaqual bélfürdővel, kézi és gépi massageval gyógyítja azokat.

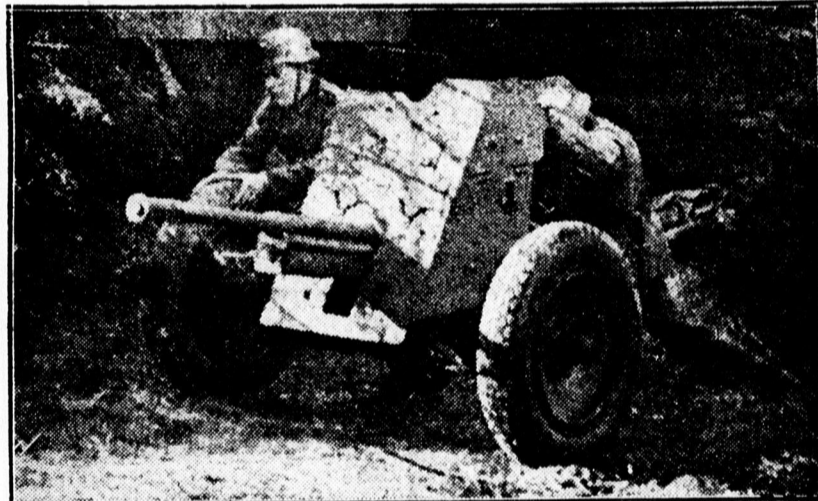
vad tüzharc után öngyilkossá lett bakonyi haramiák holttestét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a két fiatalember hetek óta a legszörnyűbb nélkülözésben élhettek. Csontig lesóványodtak

Csokonai Színházban

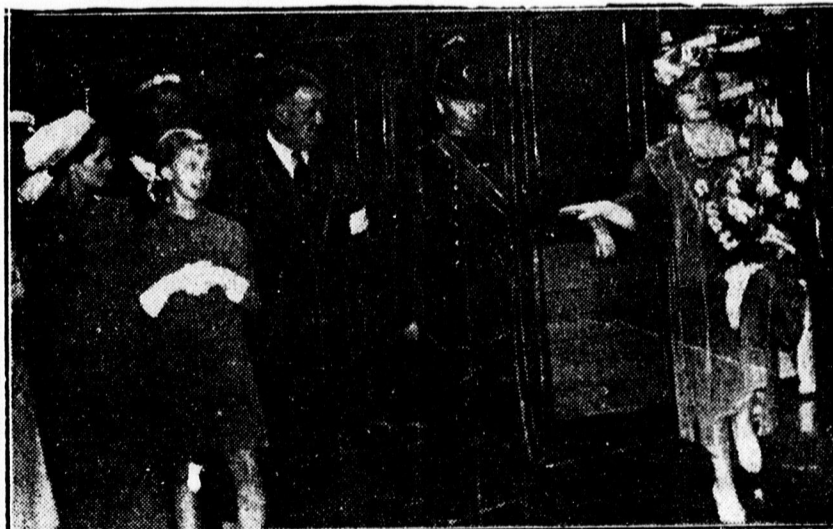
Ma, szombaton délután mérsékelt helyárrakkal este rendes helyárrakkal

Könyves Tóth Erzszi vendégfelléptével

Vidéki történet

Páncéltörő ágyú a nyugati fronton.

Az angol királyné látogatója egy kórházvonaton.

Hungaria filmszínház.

Ma először az új ELISABETH BERGNER film:

A SZERELEM TOLVAJA

a színpad és film nagy művésznőjének kettős alakításával.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

A legújabb világhírű!

Fazekas Mihály csillagóra-rendszere s Déri múzeum birtokába került

Az egész országban két példány van a nagybecsű dolgozatról

A Debreczen elsőnek adott hírt arról, hogy a Debreceni Múzeumbarátok Köre megvásárolta a Déri múzeum részére Fazekas Mihály „Tsillag óra” című tanulmányát, mely az egész országban mindössze két példányban van meg. A könyv teljes címe „Tsillag óra, melyből aki a jelesebb álló tsillagokat eszméri, az esztendőnek minden tiszta éjjelén és annak minden részében megtudhatja, hány óra és hány fertály legyen”.

A könyvet 1826-ban nyomtatta Tóth Ferenc Debreczenben és az albumalakban jelent meg. A Déri múzeum birtokában levő példány kitűnő karban van s rendkívül érdekes története van annak, hogy miként került az a múzeum birtokába.

Fazekas Mihálynak ez a dolgozata egy budapesti műgyűjtőnek birtokában volt, mint egyetlen példány. Mikor dr. Medveczky Károly, a tudós debreceni tanár Fazekas Mihály élet-értékeléséhez, melyről vaskos kötetet készült, gyűjtött adatokat, felhívást tett szöve, hogy ez a könyv meg van-e az országban valakinél, Kucsma Károly nevű székesfővárosi tisztviselő jelentette a felhívásra s így a birtokában lévő „Tsillag óra” tanulmány volt az első példány, mely tudományos körök előtt ismeretessé vált.

Dr. Medveczky Károly tanár ezt a tanulmányt lemásoltatta a Kollégium

részére. Mikor ez ismeretessé vált, vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok közölte, hogy egy teljesen azonos füzetet vásárolt a debreceni zsidóból. Mikor a dolgozat értéke ismeretessé vált előtte, nemes gesztussal a Kollégiumnak ajándékozta a füzetet.

Dr. Sőregi János, a Déri múzeum igazgatója értesülve arról, hogy a Fazekas tanulmány első példánya Kucsma birtokában van, azonnal levelet intézett hozzá. Azonban már azt a választ kapta, hogy a dolgozatot átadta Ransburg Gusztáv könyvkereskedőnek a Ludas Matyi 1817-es második kiadásának egy példányával együtt értékesítés végett. Sőregi igazgató erre levélben lekötötte a „Tsillag óra” példányt, a másik könyvet akkorra ugyanis már megvásárolták a könyvkereskedőtől. A „Tsillag óra” példányt aztán a Múzeumbarátok Köre 100 pengőért megvásárolta s áldozatkészségük folytán a Déri múzeum értékes, becses mű birtokába jutott. Helyénmár aztán a Fazekas Mihály dolgozat mindkét példányát Debreczenbe került, egyik a Kollégium, másik a Déri múzeum birtokába. A Fazekas-féle csillagóra elmélet tulajdonképpen csillagászati összeállítás, melyből az év minden napján és éjjelén meg lehet állapítani, hogy hány óra van. A könyv bevezetéséből és 12 oldalas táblázatból áll.

Dudás Miklós dorogi megyéspüspök előadása Debreczenben

Megkezdődött az Actio Catholica kurzusa

Nagy érdeklődéssel ment végbe az Actio Catholica világnézetű kurzusának első előadása. A piarista gimnázium dísztermét zsúfolásig megtöltötte a hallgatóság, akiknek soraiban ott láttuk többek között dr. Rásó Istvánét, alispán nejét, dr. Kovássy Kálmánét, a Szent Erzsébet Egylet elnöknőjét és a debreceni katolikusok számos előkelőségét.

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó nyitotta meg a kurzust, köszöntvén dr. Dudás Miklós hajdúdorogi megyéspüspököt és dr. Korompay Károly igazgató-főorvost.

A megnyitó szavak után dr. Dudás Miklós püspök tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását „Isten és világ” címen. A logikusan felépített, nagy lelkesedéssel elragadott tárgyat három szempontból vizsgálta meg. Előadásának három vezérgondolata a következők voltak. Isten és a világ az ész tükrében. Isten és a világ a hit fényében. Isten és a világ a szeretet tükrében.

— Az emberi ész, — mondotta a püspök, — nem nyugszik meg a megismeréssel. Űzi, hajlja a krisztusi szó, evez a mélyre. Kutatja a dolgok lényegét, a lét okát. És ez a lét-ok nem lehet más, mint a Teremtő Isten. A teremtvény nincs szükségképpen, az a teremtvény mutat. Ok és okozat láncolatán keresztül eljut a végső okig. És ez a végső ok maga az Isten, szükségképpen, végtelenül tökéletes, önmagától, öröktől való és változatlan. S mi világ? Csodálatosan szép, Isten remekműve. Nemcsak anyag, hanem csodálatos harmónia az isteni észnek csodálatos harmóniája. Az Isten nyitott képeskönyve a világ.

Majd az Isten és világ egymáshoz való viszonyát a hit fényében vizsgálta meg az előadó püspök. A ki nyilatkoztatás tényében feltárta az Isten a maga belső életét. A világot nemcsak teremtette, hanem fel is emelte magához a megszentelő kegyelem által. Az elhukott embert fiává fogadta. Isten a szeretet fókuszja s ez a szeretet áramlik az emberiség felé. Mi más

most a világ a szeretet tükrében? Napraforgó. És az ember harmatepp, az Isten harmateppje, amely hol rózsaszíromra, hol zöld falevéltre, hol homokra, hol sárba esik. S az Isten harmateppje az isteni napfény sugarában, amely nem más, mint az Isten szeretete, — gyémánttá válik.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Pécsvárady Ferenc nyug. iskolaigazgató, a kiváló hegedűművész leányának dr. Murányi Ernőné úrasznonyának szakavatott kísérlete mellett Hubay „Cremonai hegedűs”-ből adta elő a Csárdajelenetet, majd Dvorzsák Humoreszkjét interpretálta művésziessé.

A második előadó dr. Korompai Károly nyíregyházi kórházi főorvos volt, aki „Csödöt mondott-e a kereszténység” c. értekezelt. Párhuzamot vont a böleleleti és politikai rendszerek és a kereszténység között. A kereszténység nem államforma — mondotta, — hanem erkölcsi rendszer, melyet Krisztus erősített meg. A kereszténység nem mondott és nem is mondhat csödöt. A kereszténység az egyes emberre vonatkozik, de kivétel nélkül és ezeken keresztül hat az egészre, míg a társadalmi és politikai rendszerek megfordítva.

Az Actio Catholica világnézetű kurzusának második előadónapja december 1-én lesz, amikor dr. Beresztóczy Miklós kultuszminiszteri osztályfőnök „Kicsoda Krisztus” c. tartja meg előadását. A második előadó dr. Korompay Károly lesz, aki befejező előadását „Gondviselés és szenvedés” címen tartja meg. Előadások kezdete este 6 órakor lesz a piarista gimnázium dísztermében. Az előadás díjtalan.

Debreczen város kéri a miniszteriumtól az inségakciónak a régi keretek között való engedélyezését

Csak a régi költségvetéssel biztosítható az inségek kielégítő foglalkoztatása

Debreczen város szociális ügyosztályának jelentése alapján az inségakció 1933—40. évi költségvetését 495.000 pengőben állították össze. A miniszterközi bizottság ezt az összeget 460.000 pengőre mérsékelte le. Egyidejűleg az államsegélyt, mely a múlt évben 90.000 pengő volt, hatvan ezer pengőre csökkentették.

A pénteki polgármesteri értekezleten dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője részletes előterjesztést tett a polgármesterhez, melyben nyomós indokokkal támasztotta alá,

hogy Debreczennek az inségek foglalkoztatásához szükség van a múlt évi keret teljes összegére.

Dr. Kölesy Sándor polgármester a szociális ügyosztály vezetőjének érvelését magáévá téve, felterjesztést intézett a miniszterközi bizottsághoz, kérve, hogy hagyja meg a múlt évi költségvetési kerete, mert Debreczenben változatlanul nagy a munkanélküliek száma és az inségek foglalkoztatása csak a régi költségvetési keret és a múlt évi államsegély mellett biztosítható.

Halálos vasúti gázolás a Létai-úton

Egy vagongyári munkás ittasan elaludt a sínek mellett és a vonat elütötte

Halálos gázolás történt az elmúlt napon Debreczenben a Létai-úton. A nyitányon tehervonat a késő esti órákban halálra gázolta Szezei Ferenc 42 éves vagongyári munkás. Geréby-telep Zádor-utca 24a. szám alatti lakost.

Az esti órákban egy holttestre akadtak a sínek mellett az emberek, akikről előbb azt hitték, hogy csak alszik, de hiába költöztek. Csakhamar kiderült, hogy a fején borzalmas sérülés van és a férfi halott. Ertesítették a csendőrséget, ahonnan járőr szállt ki a helyszínre a nyomozás lefolytatására. A halott zsebében találtak egy igazolványt, melyből kiderült, hogy Szezei Ferencnek hívják. A csendőrök az éjszakai órákban elmentek a Zádor utcai házba, ahol feleségével közölték a hírt.

Szezei Ferenc a következőket mondotta el munkatársainak:

— Férjem reggel elment a munkába, miután itthon megreggeli. Délután kellett volna hazajönnie, de nem jött, mert tuloráztak. Vártam este fél hétre, amikor mindenképpen itthon kellett volna lennie, de akkor sem jött. Este tíz óra után már sohasem szokott kimaradni s akkor már nyugtalankodni kezdtem.

— Ejjel jöttem a csendőrök és mutatták férjem igazolványát azal, hogy ismerem-e ezt a nevet.

— Hogyne ismerném, az én uram.

— Megmondták azután, hogy a vonat halálra gázolta. Sírní kezdtem kétségbeesésben, de nem mertem elmenni megnézni az éjszakában. Reggel mentem el arra, sírva néztem a Kender-féle kocsma közelében azt a helyet, ahol férje megghalt, de már véseseppet sem láttam ott.

A nyomozás megállapította, hogy Szezei Ferenc itthon állapotban aludt a vasúti sínpar mellett és amikor a tehervonat arra jött, a férjem meghalt, de már véseseppesérülés volt a hátán és a fején.

— Igaz, hogy ivott az uram — beszéli az asszony, — de azért jól éltünk és nem szokott kimaradni. Most három gyermekemmel özvegyen maradtam.

A vizsgálat megindult a halálos gázolás ügyében.

Az emberismeret műhelyéből

Dr. Tankó Béla egyetemi tanár nagyrterékű előadása az Egyetemi Népszervi Főiskolai Tantályamon.

A Déri-múzeum előadóterme színültig megtelt előkelő közönséggel, hogy meghallgassa dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanárnak „Az emberismeret”-ről szóló előadását.

Az emberismeret a legnagyobb fegyvere a küzdő embernek. Ez volt az első gondolata az előadásnak. Az élet küzdelem és nincsen ezen a világon senki sem, akinek az élete ne volna harc s akinek ne volna szüksége emberismeretre. Honnét merítjük ezt az emberismeretet, lélekismeretet? Az előadásnak éppen az volt egyik főérdekesége, hogy rámutatott arra, hogy ezt a lélekismeretet a külsőből, az emberi testből merítjük elsősorban.

Az emberismeret a külsőről halad a belsőbe, a testről a lélekbe. Ennek szolgálatában dolgozik egymás kezére a sok részlettudomány.

A tudomány, főképpen a tipustan ös-jdöktől igyekezett keresni és összeállítani az azonos viselkedést tanúsító típusokat. Ettől vette át a szerepet a test egyes részeit külön is magyarázó tudom-

ányok sora: a koponya és arctautól, el a kéz és az írás magyarázatáig egy sereg részlettudomány. Ezek sorra járták az emberi test minden részét, — amelyek az emberi lélek rejtekeibe engedhetnek bepillantást.

Az arcon kétségtelenül a legfőbb tanúságtevő a szem, amelyet közismerten a lélek tükrének mondunk. Aztán jön a száj, de az orr és a fül is, nem kevésbé azonban a hang is, amit manapság még eléggé elhanyagol a lélekismeret munkája, holott éppen annyira jellemző az ember egyéniségére nézve, mint többi alkotó érszei.

Valamennyinek arányossága és összhangja vagy ennek hiánya s ezen belül valamelyik tevékenysége túlsúlya adja a tapasztalati jellem lényeges jegyét, ezt az egységet megvilágítani a karakterológia feladata, s ez filozófiai ember tanná emelkedhetik, ha nemcsak a sokféle összetevődő elemet keresi fel, hanem a lelki élet belső egységét is.

Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár jövő előadásában, mely november 30-án csütörtökön délután 6 órakor hangzik el a Déri-múzeumban, vetített képek kíséretében, főképpen erről szól.

A kitűnő előadást, amelyben professzor az értékes mondvalókat művészi könnyedséggel tárta fel a hallgatóság-nak, a közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta végig az előadás végén az előadót meleg ünneplésben részesítette.

— Küstrin német városban a részegek elrettentése céljából nemcsak megbüntetik a részegeket, hanem megjelenik nevük a helyi újságokban is. A rendelkezés már életbe is lépett.

FARKAS JENŐ budapesti cigányprimás
kombinált jazz-zenekarával
minden este a „Rózsabokor étteremben”
hangversenyez. Öégt. Ráoz Rezső. Telefon: 19-01

Burai Zsiga, a hirneves hortobágyi cigányprimás továbbra is szerepel a Bundában. Pásztor- és betyárnóták. Romantika, hortobágyi ételek.

Négymillió kártérítésre ítélték a Dworák családot

Budapest, nov. 24. Tegnap a büntető-törvényszék elé állították Dworák Norbertet, az „aranyembert”, akit arany-csempészség és aranyelrejtés miatt — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt letartóztattak.

Dworák Norbert és édesapja, Dworák Ferenc Albert ellen még 1936-ban bűnvádi eljárást indított a valutaügyszétség. Az eljárás azért indult meg ellenük, — mert mint a „Shaid” aranybevéltő és aranybeolvasztó cég budapesti tulajdonosai, pengokijánlást követtek el és módon is vétettek a valutatörvény rendelkezései ellen. Az ügyészség vádja szerint éveken keresztül nagyszegű bécsi kifizetéseket vásároltak, hogy ilyen módon kiegyenlíthessék Scheid Róbert és Scheid Lajos bécsi lakosoknál a bécsi intézettel kapcsolatban fennálló jutalék-, illetve nyereségreszesedést. Ily módon közel 2 millió pengő erejéig megkísérelték a Nemzeti Bankot.

Azért is eljárás indult ellenük, mert nem jelentették be nagyrészt aranykészleteiket, melyet a házkutatás során lefoglaltak. A bűnvádi eljárás közben Dworák Ferenc Albert meghalt. — Dworák Norbert pedig súlyos ideghejjal elmebetegintézetbe került. Ilyen körülmények között az ügyészség velük

szemben a vádat visszavonta, de indítványt terjesztett a büntető-törvényszék, mint valutabírószám elé, hogy a felmerült kincstári károsodásra való tekintettel megfelelő vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezzék őket.

Dworák Norbert elmondotta kihallgatása során, hogy kétféle pengő vagyona van, hat háza, gyára, aranyolvasztója van. A terhére rótt cselekményt egyébként tagadta. Az ítéletben a törvényszék megállapította, hogy néhai Dworák Ferenc Albert és Dworák Norbert elkövetették azokat a bűncselekményeket, amelyeket az ügyészség vádfratában részletesen felsorolt. Ezért a törvényszék egyetemlegesen kötelezte néhai Dworák Ferenc Albert örökösét és Dworák Norbertet, hogy a hagyatékek erejéig, illetőleg Dworák Norbert a saját vagyonából összesen 3.052.347 pengő és 88 fillért az ítélet jogerőre emelkedése után 15 nap alatt fizessen be. Az ítélet külön kötelezte Dworák Norbertet, hogy saját személyében és saját vagyonából ezen kívül még 1.009.523 pengőt, a zítélet jogerőre emelkedése után 15 nap alatt fizessen be, egyúttal elrendelte a uszorabíróság a Dworák Norbertnél lefoglalt aranyak és aranyérmék elkobzását.

A pénzügyminiszter bejelentette a tisztviselők sorsának javítását

„Minden gazda termelhet annyi cukorrépat, amennyit akar” — A Ház befejezte a költségvetés tárgyalását

Budapest, nov. 24. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter tegnap a képviselőházban a költségvetési vitában hosszabb beszédet mondott. Hangsúlyozta a költségvetés realitását. Kijelentette, hogy a felvidéki adóügyek döntésére döntőbizottságok szállnak ki. Maga részéről elismerte, hogy az erdőgazdaságban nagy a centralizáció. Minden ügy felkerül Budapésre. Ezen változtatni fog. A továbbiakban általános adókérdésekről szövegezik.

— Azon lehet vitatkozni, hogy az egyenes adók és a közvetett adók közti arány helyes-e, vagy nem. Nálunk az egyenes adók 32 százalékát teszik ki az adóknak. Azon is lehet vitatkozni, hogy az egyenes adókat, vagy a forgalmi adókat, fogyasztási adót kell-e emelni. Annyi azonban bizonyos, hogy kizárólag egyenes adókkal nem lehet az adózás kérdését megoldani. Azt is mondták a vita során, hogy mennyire antiszociális a fogyasztási adó és hogy mennyire szociális a jövedelmi adó. A véleményeket egybevetve azt állapíthatjuk meg, hogy az, akinek fizetnie kell, adóját mindig antiszociálisnak tartja (derültség). Az egyenes adóknak az államháztartás szempontjából meg van az a hibájuk, hogy jó konjunktúra esetén a kincstár nem veheti adó alá a konjunkturát, hanem csak a következő évben, míg a fogyasztási adók révén a kincstár helyzetében rögtön jelentkezik a javulás.

A miniszter ezután rámutatott arra, hogy a nemzetközi cukorgazdálkodásban lényegesen megváltozott a helyzet, különösen a háború kitörése óta. Eddig azért kellett kartell alapítani, hogy lehetőleg ne exportáljon senki, mert minden ország bőven el volt látva cukorral. A háború kitörése óta exportálnunk is lehet, de közben a belső fogyasztás is emelkedett. Most tehát nekünk a többtermelés kell előmozdítani. Mindenki termelhet annyi cukorrépat, amennyit akar, amit azután a gyárak a megállapított áron átvesszenek. A cukorrépa árát 2.20 pengőre 2.80 pengőre emeljük fel. Most csak azt kérjük a gazdáktól, hogy termeljenek minél több cukorrépat, mert csak így találja meg a kincstár is a

maga számitását. A szesztermelésnél is többtermelésre kell törekedni. Egyrészt a helyi földi fogyasztás emelkedése, másrészt az export lehetőségek növekedése folytán. Ami a dohányjövédékkel illeti, két problémát kell szövegeznünk. Egyik a dohánytermelés kérdése. Az a dohány, amelyet Magyarországon termelünk, minőségileg sajnos nem olyan, amelyet mind cigarettában, mind szivarban fel tudunk használni. Ki kell jelenteni, hogy a dohányjövédék nagyon ráfizet arra, hogy magyar dohánytermelés van. Szociális szempontokból mégis újból emelik a dohány beváltási árát. Teljesen alaptalanok voltak azok a hírek, hogy a dohány árát felemelnék. A sókérdésről szólva a miniszter kijelentette, hogy a Kárpátalján azért szállították le a só árát, mert ennek a földnek ősi joga volt, hogy mindig olcsóbban kapták a sót. Ezt a kedvezményt most is biztosítani kellett ennek a vidéknek, miután húszévi rabság után visszatért az anyaországhoz. Utalt arra, hogy a tisztviselőkérdést sok oldalról célszerűen hánytorgatták. Kijelentette, hogy a költségvetés befejezése után további lépést tesz abban az irányban, hogy a tisztviselők sorsát megjavítsa. Meleg elismeréssel emlékezett meg a pénzügyi tisztviselőkről, akik nem népszerű munkájukat teljes odaadással végzik. Végül megfelelt arra a vádra is, hogy túlzottan optimista volt a költségvetés összeállításában.

A Ház elfogadta tárcá költségvetését s ezzel letárgyalta az egész költségvetést.

Lord Lloyd Belgrádban

Belgrád, nov. 24. Lord Lloyd ma reggel 8 óra után Szófiából Belgrádba érkezett. Előreláthatólag vasárnapig marad a jugoszláv fővárosban s ez idő alatt a jugoszláv-angol kulturális együttműködés kérdésében tárgyal az illetékes jugoszláv miniszterekkel.

Szerencsétlenség a malomban

A malom második emeletén többől levágta karját a gép és csak a földszinten lejöve vette észre

Szinte hihetetlenül tűnő borzalmas szerencsétlenség történt Pregon Bertalan zajtai malmában. Baumgarten József kezelő molnár felment a malom második emeletére, hogy a rostafelvontó szíjját fellegye. A megdöbbenésében vállalkozás közben a hajtókerék elkapta Baumgarten kabátjának szélét s jobbkarját többől leszakította. azután hatalmas erővel a földhöz vágta.

A szerencsétlen ember az ütődés következtében megszeledt, majd erejét összeszedve, levánszorgott a földszintre. A malomban tartózkodók rémülten látták a borzalmasan megsemmisített embert, aki csak akkor kezdett felfigyelni arra, hogy teljesen összeszaggatott ruhája csurom vér s még nagyobb volt kétségbeesése, amikor ráeszmélt arra, hogy a karja hiányzik.

Baumgarten első segélyben részesítették, majd értesítették a mátészalkai mentőket, akik autón beszállították a kórházba. Baumgarten útközben elvesztette eszméletét, úgyhogy csak másnap lehetett kihallgatni. Kihallgatása során — a kiszállott bizottság ámulatára — előadta, hogy csak a földszintre érkezve, mások figyelmeztetésére vette észre, hogy karját többől kiszakította a gép.

Baumgarten állapota súlyos.

BENYÁTSI KALAP

Kereskedelmi tárgyalásaink kedvező feltételei

Róma, nov. 24. Az olasz—magyar kereskedelmi forgalom szabályozásával megbízott olasz—magyar vegyesbizottság az elmúlt napokban Rómában ülésezett. A mai napon aláírták a vegyesbizottság munkálatait lezáró jegyzőkönyvet. Mint a Magyar Távirati Iroda római munkatársa értesül, sikerült megoldani mindazokat a kereskedelmi, szállítási és egyéb problémákat, amelyek az év augusztusában kötött gazdasági megállapodások végrehajtása tekintetében az időközben beállott háborús állapot következtében felmerültek.

Belgrád, nov. 24. A magyar-jugoszláv kereskedelmi tárgyalásokat, amelyeknek november 27-én, a francia keres-

kedelmi tárgyalásokkal egyidejűen kellett volna kezdődniük, Belgrádban december elseje utánra halasztották. A halasztás oka a jugoszláv küldöttség vezetőjének, Pilja külügyminiszteri államtitkárának hirtelen megbetegedése. A magyar-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások külsőben igen jó benyomást kellett az a hír, hogy Jugoszlávia engedelmeyezte Magyarországgal szemben fennálló követelését úgyhogy a magyar-jugoszláv clearingben fennállott több mint harminc millió dináros különbség ellént. — Ennek folytán a két állam áruésere forgalmának legfőbb nehézsége elhárult s a most következő tárgyalások igen kedvező légkörben indulnak.

Igy van Erdélyben...

Bukarest, nov. 24. Az erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsa november 26-án vasárnap tartja ezévi rendes közgyűlést. Az igazgatótanács jelentése megállapítja, hogy a lelkes kongrua-ügye még mindig nem jutott dűllőre. A felekezeti oktatással kapcsolatban a jelentés közli, hogy az egyházkerületben 73.482 számontartott iskolaköteles református gyermek

közül csak 21.807 gyereket irattak be a református felekezeti iskolákba, tehát a tanköteles gyermekeknek alig több, mint 30 százalékát. Több mint 30 ezer gyermek románnyelvű iskolába jár és nem tudja magát anyanyelven kifejezni. A református egyháznak 202 olyan iskolája van, amely nyilvánossági joggal működik, 111 iskolájának nincs meg ez a joga.

MUNKATÉNY

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úr az olyan szakvizsgázott erdőőröknek akik Debrecen sz. kir. város területén egy szolgálatadónál legalább 30 éven keresztül szolgálatukat példás magatartás mellett mindvégig odaadó hűség-gel látták el és eddig még kitüntetésben nem részesültek, elismerő oklevelet kíván adományozni. Felhívom ezért azokat a munkaadókat, akiknél olyan szakvizsgázott erdőőr szolgál, aki példás és hűséges viselkedése mellett legalább 30 évet töltött egy munkaadónál, illetve egy erdőgazdaságban hogy ezeknek az erdőőröknek a nevét, lakását, születési helyét és idejét vallását, családi állapotát és gyermekeinek számát, a szakvizsga letételének helyét és idejét szolgálati beosztását és a szolgálatban egy helyben eltöltött idejét, érdemességét s etekintetben külön kiemelve a múltban és közelmúltban lezajlott rendkívüli időkben szolgálatadójával szemben tanúsított magatartását, az elsőfokú közigazgatási hatóságnál folyó évi december hó 10-ig jelentésk be. Csakis olyan erdőőrök jelenthetőek be, akik erdőőr, vagy erdőgazdasági szakvizsgát tettek és akik ilyen kitüntetésben még nem részesültek. Felhívom ezenfelül azokat az erdőőröket, akik a fenti feltételeknek megfelelnek, az elismerő ok-

levélre való igényüket az említett határideig a fenti helyen jelentésk be. — Polgármester.

Altatót vett be és leugrott a negyedik emeletről

Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban kétségbeesett nő hang hívta fel a mentőket. Kérem azonnal jönnének a Légrády uca 48. számú házba. A férjem több altatót vett be a szokottnál. Azonnal segítsenek.

A mentők azonnal a megadott címre siettek. Mire azonban megérkeztek már nem kellett felmenni a negyedik emeleti lakásba, a telefonáló asszony férje összetört tagokkal, holtan feküdt az udvaron.

A kihívott rendőri bizottság megállapította, hogy Pártos Zoltán, harminceves bútorkereskedő az öngyilkos. — Mialatt felesége a mentőknek telefonált az altatótól elszédült férfit kívánszorgott a folyosóra és átvette magát a korlátot. Valószínű, hogy anyagi zavarok lehetnek az öngyilkosság hátterében. Búcsúlevelet eddig még nem találtak.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta
 2.— pengő, negyedévenként 7.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

**GYÓGYSZERTÁRAK EJELI SZOL-
 GÁLATA** november 25—december 2 :
 „Megváltó”, Piac ucca 18., telefon :
 14-69. sz. — „Tisza”, Magoss György
 tér 9., telefon : 24-52. — „H. Rákóczy”
 Külsővásár-tér, Miklós u. sarok, tele-
 fon : 23-43. — „Sztankay”, Szent
 Anna ucca 64., telefon : 25-58.
MENTŐK TELEFONSZÁMA : 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON : 20-45.

*Oleó lapos lából szép mély
 kípéket csak a
 Heretesóboliban
 Piac u. 89. Csapó u. 18.
 Endacs újdonságok véletlenül nem
 kerül megvásárolásra.*

Emlékezzünk

1914 november 24.

Ezen a napon Abrudán György, a volt kolozsvári 21. honvéd gyalog-
 ezred őrmestere a Takacsány-ért vívott
 harcok alatt szakaszával legelsőnek
 nyomult be a községbe, amelyet az
 ellenség megszállva tartott s onnan
 nemcsak 400 saját hadseregbeli hadi-
 loglyot szabadított ki, hanem még szá-
 mos orosz is elfogott.
 Az arany vitézségi éremmel jutal-
 mazták.

— **Istentiszteleti rend a református
 templomokban.** Nagytemplomban dé-
 lelőtt 9 órákor dr. Soós Béla, délután
 5 órákor Szabó Gábor. — Kistemplom-
 ban délelőtt 9 órákor dr. Farkas Pál, 11
 órákor Uray Sándor, délután 5 órákor
 Csutoros Sándor. — Kossuth uccai
 templomban délelőtt 10 órákor Kará-
 cson András, délután 5 órákor dr. Bart-
 ha Tibor. — Károli Gáspár-téri tem-
 plomban délelőtt 9 órákor Kolozsváry
 Kiss László, délután 4 órákor Hézszer
 Zoltán. — Ispótyi templomban délelőtt
 10 órákor Molnár Ferenc, délután 5 óra-
 kor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri tem-
 plomban délelőtt 10 órákor dr. Hegyaljai
 Kiss Géza, délután 3 órákor Márki Kál-
 mán. — Homokkerti templomban dél-
 előtt 10 órákor Kovács József, délután
 5 órákor Szilágyi László. — Nyilas-
 telepi templomban délelőtt 10 órákor
 Orosz János, délután 3 órákor Mezey
 Béla. — Csapókerti templomban dél-
 előtt 10 órákor dr. Dancsházy Sándor,
 délután 3 órákor Vándor Ernő. — Ke-
 rekestelepi templomban délelőtt 10 óra-
 kor Kulcsár Ferenc, délután 5 órákor
 Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami isko-
 lában délelőtt 10 órákor Szabó Dániel,
 délután 4 órákor vallásos ünnepély. —
 Téglaskerti állami iskolában délelőtt
 10 órákor Birinyi János. — Téglavetői
 gyülekezeti házban délután 3 órákor
 Kovács Árpád. — Wollafkatelepi olvasó
 körben délután 3 órákor Bálint György,
 Horthy közpórházban délelőtt 9 órákor
 Nagy Sándor. — Tanyai istentisztelet
 Pallagon délelőtt 9 órákor vitéz Szabó
 Endre. — Pac délelőtt 10 órákor Papp
 Géza. — Mézeshegy délután 2 órákor:
 Papp Géza. — Nagyhegyes délelőtt 9
 órákor: Rápolthy Árpád. — Ondód I.
 Kádár dűlő délelőtt 11 órákor Rápolthy
 Árpád. — Bánk délután 2 órákor: Bíró
 Béla. — Haláp délelőtt 9 órákor László
 L. Elek. — Állóhegy délelőtt 11 órákor:
 László L. Elek. — Pipóhegy délután 2
 órákor: László L. Elek. — Macs dél-
 után 2 órákor: Kurucz József.

— **Egyetemi istentisztelet** vasárnap a
 kollégium Oratóriumában. Igét hirdet :
 dr. Vasady Béla egyetemi tanár:
 „Krisztus katonái” címen.
 — **Római katolikus misered** a Szent
 Anna uccai plébánia templomban és a
 kápolnában. Rendes misered, mise-

kezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órákor. Fél-
 tiz órákor nagymise, melyet tart és szent-
 beszédet mond Láng Pál pápa kamarás.
 A további misekezdetek 11, három-
 negyed 12 és félegy órákor. — Kert-
 ségekben és kápolnában: Homokkert-
 ben: Rassovszky Kálmán. — Csapó-
 kertben: Kummergruber Emil. — Nyil-
 astelepen: Kiss László. — Hajdúszám-
 sonban: Novák Gyula. — Mikepéresen
 Faragó László. — Augusztai szanató-
 riumban: Hanzély Lajos. — Zitában:
 Hess Ödön. — Macson: Péter Vitéz
 Berard. — Klinikán: Béres Endre és
 Ákos. — Pallagon: dr. Báltky Miklós.

— **Az evangélikus templomban:** va-
 sárnap reggel 9 órákor ifjúsági isten-
 tisztelet, prédikál: Labossa Lajos. —
 Délelőtt 10 órákor gyülekezeti isten-
 tisztelet, prédikál: Pass László. — Dél-
 előtt 11 órákor istentisztelet az Augusz-
 ta-szanatóriumban, prédikál: Krecsák
 Kálmán. — Délután 3 óra 30 perckor a
 tanácssteremben középiskolás lánytanu-
 lók bibliaórája, szeretetvendégséggel.
 Este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet,
 prédikál: Krecsák Kálmán.

— **Istentisztelet a baptista imaház-
 ban.** A szappanosuccai imaházban va-
 sárnap délelőtt félkenetől fél tíz óráig
 imaáhitat, fél tíztől fél tizenegy óráig
 prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi is-
 kola, délután 6—8 óráig vallásosestély,
 vegyeskar és zeneszámokkal. — Szer-
 dán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pént-
 teke neste 7—8 óráig imaóra.

— **Vendégszónok a Kossuth uccai
 templomban.** Folyó hó 26-án, vasárnap
 délelőtt tartandó istentiszteleten a Kos-
 suth uccai templomban a lelkesítő szol-
 gálatot Karácson András, a békesi gyü-
 lekezet elnökelkésze, egyházkerületi
 tanácsbíró fogja végezni, ki a vidéki
 papságnak egyik érdemes és köztiszte-
 letben álló reprezentánsa. Felhívjuk rá
 templomlátogató hűveink figyelmét.

x **Vásznat, damasztot, kelengyel-
 gokat** olcsón lehet vásárolni Jókai ucca
 6. szám alatt.

— **Svájce 15 hajót bérelt a hajó-
 zási vállalatoktól** 115.000 tonna
 tértartalommal, hogy háború este-
 rére biztosítsa magát. Nyolc hajót
 már átadtak, a többi december
 végéig kapja meg a kormány.

x **Bartalis tánciskolájában,** december
 hó negyedikén táncanfolyam kezdődik.
 Szépen táncolni Bartalislól tanul.

**Fűzők, melltartók legfinomabb
 kivitelben, szolid árban**
Nusi Fűzőszalon
 Róza Árpádné Püspöki palota
 Telefon: 14-36.

— **Meghalt a debreceni klinikán egy
 autógázolás áldozata.** Halálos gázolás-
 ról érkezett hír Debrecenbe. Az elhalt
 este beszéltették a debreceni klini-
 kára Pintye Jánost Nyiradonyból, aki-
 nek a keze és lába el volt törve. A
 férfi oly sok vérért vesztett, hogy már
 megmenteni nem lehetett és reggelre
 meghalt. Pintye egy autógázolás áldo-
 zata lett. Elhalálozását jelentették az
 illetékes nyíregyházi ügyészségnek,
 mely a nyomozást megindította az
 ügyben.

— **Értékes könyvek a Déri múzeum
 birtokában.** A Déri múzeum igazgató-
 sága megszerezte a múzeum számára
 Földi Jánosnak 1793-ban, Bécsben
 megjelent „Rövid kritika a fűvészudo-
 mányokról” c. munkáját és Csokonai
 Vitéz Mihály költeményeinek 1836-os
 kassai kiadását.

— **M. kir. Dohánytermelési Kiserleti
 Allomás** telefonszáma a mai naptól
 kezdve Debrecen 12-85-ről Pallagpuszta
 1. számra változott.

— **Testi épség elleni vétség** miatt
 került a debreceni járásbírósg elé
 Molnár Szilveszter budapesti lakos, aki
 a Szoboszlói uti leeresztett sorompó
 mellett autójával a közeledő vonat
 előtt áthaladt. A bíró elítélte 10 pengő
 pénzbüntetésre.

— **A nyilastelepi halálos gázolás
 idején két asszony vitakozott a hely-
 színen arról, hogy a guti vasut mo-
 donya adott-e figyelmetző sípolást,
 vagy nem adott. Ezen annyira össze-
 veszttek, hogy még verekedtek is. A ve-
 rekedők a járásbírósg elé kerültek,
 egymást kölcsönösen feljelentve. A
 tárgyaláson visszavonták a feljelen-
 téseket és megszüntették a per-
 t.**

**Százharminc árva ruházott fel
 a re.ormátus egyház**

A debreceni ref. egyház árvaügyi bi-
 zottsága szép ünnepség keretében ruhá-
 zott fel 130 árva tegnap az egyház ta-
 nácsstermében. Megjelentek dr. Dancs-
 házy Sándor lelkipásztor, elnök, Ary
 Gyula gondnok, Vándor Ernő s. lei-
 kész, Szeremley Béla, Ujváry József,
 Háromy Károly, Mester István, Lukács
 Sándor és még számosan. Közéne-
 k után Vándor Ernő imádkozott, majd
 dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor
 meg a bizottság fázadozását és buzdi-

totta az árvaikat, hogy ha most érzi is
 kicsi szívük a fájdalmat, bizzanak az
 emberekben, mert nem mindenki rossz
 és önző, vannak jó emberek is, akik
 felkarolják az árva ügyét. Legyenek
 istenfélők és ha felnőnek, váljanak
 hasznos tagjaivá a társadalomnak.

Vándor Ernő imája után egy öt-
 gyermekes anya köszönte meg az ár-
 vák felruházását. A kiosztott meleg
 ruhák, cipők, sapkák kendők nagy
 örömet okoztak az árvaiknak.

**Egymáshoz verte a férjét
 és feleséget a felbőszült
 udvarló ez Árpád-téren**

A debreceni törvényszéken pénte-
 ken délelőtt vonták kérdőre Elek
 László debreceni lakost, aki ellen ma-
 gánlaksértés büntette és testisértés
 miatt emelt vádat az ügyészség. A
 vádirat szerint erőszakkal behatolt
 abba a lakásba, ahol Németi Józsefné
 és férje tartózkodott. Kést ragadott és
 azzal az asszonyt megsebesítette.

Dr. Jóna Kálmán törvényszéki bíró
 előtt a vádlott elmondotta, hogy Né-
 meti Józsefné elköltözött a férjétől és
 úgy volt, hogy majd együtt fognak
 élni. Az asszony azonban megmondta
 a dolgot és visszatért a férjéhez. Ez
 keserítette el annyira, hogy bánatában
 italozni kezdett és amikor este szembe
 találkozott az Árpád téren Németné-
 vel és férjével, rájuk kiabált és egy-
 máshoz ütötte őket. Nem bántotta őket
 tovább, hanem elment ismét a keres-
 mába. A vád szerint onnan indult el
 és Németné lakására ment. Az ajtón
 erőszakkal behatolt és késsel támadt
 rá az asszonyra és férjére. Az asszonyt
 megsebesítette. Németi a garázdá uo-
 várlót eltávolította a lakásból és meg-
 tették a feljelentést ellene.

Bíró: Miért támadta meg késsel a
 házaspárt?

— Nem támadtam én meg kérem,
 olyan részeg voltam, hogy csak bebuk-
 tam az ajtón. Nem akartam én szur-
 kálni, nincs is alkalmas késem —
 mondotta a vádlott és felmutatott a
 bíró előtt egy igen vékonyka zseb-
 kést.

Az ügyben a bíró további bizonyít-
 tást rendelt el és tanúkihallgatás el-
 rendelésével a tárgyalást elnapolta.

— **Bodonkutat találtak az Alföldi
 Takarékpénztár építkezésénél.** Az Alföldi
 Takarékpénztár építkezésénél folyó
 munkálatoknál naponként újabb
 leletekre bukkannak a munkások. A
 tegnapi napon a földréteg alatt hat mé-
 ter mély bodonkutat találtak, melyből
 a földréteg kitarítása után víz
 buggyant fel. A kut belülről hordók
 sorával van falazva, melyek megkor-
 hadtak ugyan az elfutó századok alatt,
 azonban még mindig nem omlottak
 össze. Az érdekes leletről értesítették
 a Déri múzeum igazgatóságát s onnan
 dr. Sörgi János múzeumigazgató és
 dr. Lükő Gábor múzeumi gyakornok
 szálltak ki megvizsgálni a leletet. Meg-
 állapítást nyert, hogy a kut is a XVI—
 XVII-ik századból való.

— **II. Péter, Jugoszlávia 16 éves
 uralkodója egy jachtot kapott**
 ajándékba, amely a technika
 minden vívmányával van fel sze-
 relve. A jacht a Fehér Sas nevet
 kapta és felvették a jugoszláv ha-
 ditengerészet egységei közé.

— **Öcskavasat lopott a Korom-féle
 hízalda telepéről** Czobor Viktor nap-
 számos és eladta 20 pengőért. A tör-
 vényszéken elítélték kéthónapi és 15
 napi fogházbüntetésre. Az ítélet jog-
 erős.

— **Gyanus halálesetről** érkezett je-
 lentés a debreceni hatóságokhoz és
 boncolást is rendeltek el Hajdúdorog-
 on és Hajdúnánáson. Az volt a gyanú,
 hogy tiltott műtétet történtek, de a
 boncolások természetes halált állapí-
 tottak meg és ezzel megszünt az ér-
 telmes.

— **Az emésztőszervek megbetegedé-
 seinek kezelésénél** reggel éhgyomorra
 egy pohár természetes Ferenc József
 keserűvíz abszolút megbízható hashajtó
 amelynek hatása igen kellemes. Kérdez-
 ze meg orvosát!

— **Földes községben** Hodosi Zsig-
 mond 62 éves földműves felakasztotta
 magát és mire tettét észrevették, meg-
 halt. Az öngyilkos földműves temete-
 sére megadták az engedélyt.

— **Jugoszláv kereskedelmi bi-
 zottság érkezett Rómába,** hogy
 gyapottvásárlásról tárgyaljon az
 olasz hatóságokkal.

— **Zsidó kultúrest.** A mai zsidó kul-
 túrest 8 órákor kezdődik a hitközség
 tanácsstermében. Fáy Árpád „Isten a
 zenében” címmel tart előadást. Balog
 Margit pedig Chopint zongorázik. Hely-
 biztosítás Csillagnál.

— **Választási vétség** miatt került
 Tóth Béla egykei lakos öt társával a
 bíróság elé, mert a vád szerint tilalmi
 időben terjesztettek felhívásokat a ke-
 rületben a Kisgazdapárt érdekében.
 Két gyermek terhelő vallomást tett, de
 a bíróság nem látott megfelelő meg-
 nyugtató bizonyítékot és felmentette a
 vádlottakat.

— **Nyolchónapi börtön egy kerék-
 párlapásért.** A Kigyó utcán a nyáron
 hajszá indult egy kerékpártolvaj után,
 aki a Csapó utca egyik vendéglője elől
 lopta el a kerékpárt. A tolvajt Róth
 Kálmán járásbírósgai tisztviselő fogta
 el. A tolvaj Galla István pénteken ke-
 rült dr. Jóna Kálmán törvényszéki
 bíró elé. Beismerte, hogy lopta a ke-
 rékpárt, de azzal védekezett, hogy nem
 a saját részére lopta a gépet, hanem
 a barátja részére. A barátjával tengeri-
 törésre indultak vidékre, de csak neki
 volt kerékpárja a barátjának nem. El-
 határozta, hogy lop egy jó gépet a ré-
 szére. A saját gépet átadta a barátjának,
 aki előement és ő a lopott gé-
 pel indult utána, de póruljárt. Tekin-
 tettel arra, hogy Galla már többször
 volt a bíróság előtt, mint vádlott, el-
 ítéltek 8 hónapi börtönre. Az ítélet
 jogerős.

— **Nem tudott felöltözni a károsult,
 mert minden ruháját ellopta a tolvaj.**
 A Vargakerti, Gulyás utca 11. számú
 házban több munkás volt szálláson,
 köztük Juhász Gábor timárségéd is,
 akinek egyik hálóterében, Tokay László
 éjszaka c. epta minden ruháját, el-
 vitte még a cipőjét is és reggel Juhász
 nem tudott felöltözni. A tolvajt a
 rendőrség elfogta és pénteken délelőtt
 állították a bíróság elé. Tokay Lászlót
 hét hónapra ítélték el. Az ítélet jog-
 erős.

— **Egy józsa terménykereskedő bú-
 zát vásárolt fiatal legényektől.** Kide-
 rült, hogy lopott búzát vittek eladni.
 A kereskedő ellen megindult az eljárás
 orgazdaság miatt. A debreceni tör-
 vényszéki tárgyaláson megállapították,
 hogy a kereskedő jóhiszeműen
 vásárolta meg napiáron a búzát és így
 felmentették.

— **A francia kormány megbí-
 zást akart adni a detroitit Ford-
 műveknek** angol Rolls-Royce re-
 pülőgép motorok építésére, de
 Ford kijelentette, hogy semmiféle
 hadianyagot nem szállít.

— **A pénzügyminiszter rende-
 letet adott ki a külfölddel való fi-
 zetési forgalmak szabályozására.**
 Fűszer-, gyarmatiárak, szappanárú
 mintaküldemények nem adhatók
 fel eszerint külföldre.

Színház, Film, Szórakozás

CSONKAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat d. u.: Vidéki történet. (Mérkelt helyárrakkal).
Szombaton este: Vidéki történet.
Vasárnap d. u.: Tizenöt éves találkozó
Vasárnap este: Orvoskisasszony.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

Ölvedy Zsóka, aki a „Kréta kör” előadásain szerepel, tegnap már meg is érkezett Debrecenbe és este a színházba megméretté edesanyját, Garamy Jolánt, aki a „Zenélő óra” egyik főszerepét játszotta. A kivételes tehetségű fiatal művésznő örömmel beszélt debreceni vendégjátékáról és legközelebbi filmszerepéről.

Kardoss Géza vasárnap este lép fel utóljára mostani szezonja során az „Orvoskisasszony”-ban. A darab is utóljára kerül színpadra.

Szele Györgynek, a főiskolai könyvtár könyvtáristájának, debreceni tanárak és a kitűnő debreceni szerzőnek, Gábor Józsefnek, törökvilágban lejátszó történelmi daljátékát ma mutatja be a Kassai színház. Az előadást a rádió is közvetíti. Szele Györgyöt Debrecenből ebből az alkalomból a követelés táviratban üdvözölték: „Szele György, Kassa. Daljátékának Kassai bemutatója alkalmából a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem rektora és tanácsa ösztönözi, meleg üdvözléssel tolmácsolja. Dr. Hüttl Tivadar rektor”.

Könyves-Tóth Erzsébet visszatért. — A Nemzeti Színház kiváló művésznőjét annyira szereti a debreceni közönség, hogy minden vendégjátékát meg kell hosszabbítani. Így járt ezúttal is, mikor a „Vidéki történet”-ben játszotta el a fővárosban is nagysikerrel aratott szerepét. Azonban Könyves-Tóth Erzsébet nem maradhatott itt egyfolytában, mert más elfoglaltsága visszazökkentette Budapestre. De első szabad dátumán visszajött és holnap, szombaton délután és este ismét fellép a „Vidéki történet”-ben.

A film világából

SZÍNHÁZI ORVOS.

Viktor de Kowa, aki most rendez el első filmjét (Schneider Wibbel), előadás után találkozik a színház ügyeletes orvosával és megszólítja:

— Kedves doktorom, jó hogy találkozunk, nem érzem jól magamat. Fejfájásom kívül tulajdonképpen semmi bajom nincs, úgy dolgozom, mint egy jó farkasfényű van, este kutyafaradt vagyok és úgy alszom, mint egy mezeve.

— Hm, tudok egy kiváló állatorvost, — szökt közbe mosolygva az orvos.

ASSZONYOK SZÁLLODÁJA című amerikai film főszerepében nemrég mutatkozott be a Fox új sztárja, Linda Darnell, az 1939–40-i szezon nagy felfedezettje. A rakétaszerűen feltűnt fiatal szépséget — mint a jövő nagy drámai tehetségét — mutatták be a saját képviselőjére rendezett sztár-avatás banketten de az „Asszonyok szállodája” premierje után a kritikák egyhangúlag megállapították, hogy Linda Darnell már ma megérdemli, hogy a legnagyobb drámai színháznál közé sorozzák. Az „Asszonyok szállodája” film első európai premierje Budapesten lesz a közeli hetekben.

VIGSZÍNHÁZ. Pygmalion Shaw véresen, őszinte szatírja, melyet kitűnően megteremtett film teljes egészében ad vissza, olyan kiváló művészekkel, hogy minden jelenete élmény.

METEOR MOZI MŰSORA: Szombaton: 5 7, 9 órák: Első tavasz. — Deanna Durbin vigjátéka. — Holnap: Chicago a hűnös város.

X Orvosi hír. Dr. Epstein Sándor három napig rendel. Piac uca 59. szám.

Puskát rajzolt, megölte a puska. Pécsvárad jelentése szerint Dreher Antal 8 éves kislíru átment Lerch Antal 15 éves szomszédfiúhoz és kérte, hogy rajzoljon neki egy fegyvert. Lerch Antal megmutatta atyja vadászfegyverét és azt meg is töltötte. A fegyver közben elsült és a sörétek a kis Dreher Antalt eltalálták, aki percek alatt elvérzett. A vizsgálat folyik.

A magyar-orsz ifjak társasági bemutatkozása

A debreceni egyetemen tanuló kárpátoros egyetemi ifjak ma este tartják az Arany Bika dísztermében első debreceni társadalmi bemutatkozásukat. A derék kárpátoros ifjak a debreceni egyetemen tanulnak itt, a legmagyarabb városban ismerik meg a magyarságot, szeretik meg a magyar jellemet. Debrecennek hivatása van e téren s Debrecen elhivatását be is tölti: igen jól.

Az est keretében bemutatkozik a híres Verchovina énekkar, melynek jelenlegi karnagya Hladonyik Stefan, aki eddig is kitűnő hírt, nevet aratott és a mostani debreceni szereplése is öregbíti az énekkar és vezetője jó hírét. Az elmúlt esztendőben többször szerepeltek szerte az országban a Verchovina énekesek s első sorban a fővárost, Budapestet hódították meg, majd Kassán, Ungváron, Munkácsban, Beregszászon és több felvidéki városban arattak sikert siker után. De több alkalommal hallhatta a rádió sok-sok millió hallgatója is, hogy ezek a verchovinai énekesek méltók arra, hogy népük dalát, ének-kultúráját reprezentálisan műveljék s tovább adják. Világi, egyházi énekeik édes bús dallamai, kitűnő interpretálása mindig élmény volt a magyar közönség előtt is.

A kárpátoros egyetemi hallgatók ismerkedési estélyen, mely 9 órák kezdődik az Arany Bika dísztermében dr. Kovács Andor egyetemi tanár mond beszédet és fellép az est keretében Gyulányi Éva, a Kardoss-társulat tehetséges művésznője is.

„Kirabolttak és meggyilkoltak 3 debreceni kalmárt”

Dr. Csobán Endre városi főlevéltáros értékes előadása a debreceni kereskedő-civisekről a Baross Szövetségben.

A Baross Szövetség pénteken este kitűnően sikerült vacsorát rendezett az Angol Királynőben. Dr. Balogh Gyula kormánytanácsos, a Baross Szövetség elnöke megkapó szavakban üdvözölte a megjelenteket.

Vacsora után dr. Csobán Endre főlevéltáros értékes előadást tartott a debreceni kereskedő-civisekről. Beszédje elején szembeszállt azzal a tévhiteléssel, mintha a magyar ember nem értene a kereskedéshez. Történelmi adatokkal alátámasztva bizonyította be, hogy a magyar ember a kereskedelmi tudományt nem tanulta sehol Európában, hanem a tanítványában hozta azt magával Ázsiából. Azt az állítást, hogy a magyar nem való kereskedőnek, debreceni híres kalmárjaink példája cáfolja meg legkézenfekvőbbben. A legelső frott emlék, mely Debrecen életéről rendelkezésünkre áll, egy kereskedelmi ügyletből származó per 1218-ból. 1299-ben pedig a Mátá alján vásárról hazatartó debreceni kalmárokat, Aba nemzetségbeli László megtámadja és kirabolja. A fegyveres harcban három debreceni kalmár meghalt, hat megsebesült. A kalmárok ehe korán megalakult s külföldön is híressé vált. 1411-ben a debreceni kalmárok vármegyésséget kapnak az egész ország területére. A török hódoltság a Balkán és Kisázsia felé nyitotta meg a debreceni kereskedők útját. Fénykorát élte a debreceni kereskedelem 1550. és 1650. között. — Ekkor már mindent felülmúló merész vállalatokba kezdtek és hihetetlen nagy területeket építettek ki kereskedelmi hálózatukat. A török időben a debreceni bíró rendszerint kalmár, vagy kézműves volt. Hogy milyen mértékben kereskedtek a debreceni kalmárok, arra jellemző, hogy 1565-ben öt debreceni kalmártól százezer forintnál nagyobb értékű fűszer- és selyemárut vittek el. Az öt kalmár neve: Szabó, Kádás, Tóth, Fűrjes s még tévedésből sem akad közöttük idegen név. Egyik török történetíró azt írja a XVII. században, hogy Debrecennek csak posztos boltja háromszáz van, egyéb boltja ötszáz. A XVII. század végén megszűnik a debreceni kereskedelem nagy jelentősége s aztán csak a XVIII. század végén kezd ismét magához térni. Befejezésül dr. Csobán Endre megkapó szavakkal vázolta, — hogy a debreceni egyszerű civiseket a szakma tökéletes ismerete, a kereskedelmi viszonyok figyelemmel kísérése, a fáradságos és veszélyes vállalkása s a vállalkozói szellem nagyszerűsége tette tekintélyes kereskedők.

Ma délután vonulnak fel először a tűzoltóság új egységei

A biztosítási nagygyűlés alkalmából ma délután fél 5 órák a tűzoltóság a Déri téren díszfelvonulás keretében mutatja be korszerű felkészültségét. A felvonulás a laktanyából a Csapó utcán a Nagytemplom előtt a Pulszky utcán keresztül vezet a Déri térre. Felvonulnak a debreceni tűzoltóság összes motoros és löfogató szerelvényei. A közönség ilyen felvonulást Debrecenben még nem is látott. Debrecen tűzoltóságának elkészítése Debrecenben történt és fele összegbe került, mintha gyári úton szerették volna be.

A pompás látványt nyújtó felvonulás dokumentálni fogja a debreceni tűzoltóság kiválóságát.

Az Arpad BE díszfőborozása

Ambrus József Turul fővezér megjelent a főborozáson

A bölcsészethallgatók Árpád bajtársi egyesülete tegnap este az Arany Bika Boesky- és üvegtermében díszfőborozást rendezett, melyen ötven bajtársat avattak fel hagyományos külsőségek között.

Részletve a díszfőborozáson Hüttl Tivadar rektor, dr. Mitrovics Gyula, Rugonfalvy Kiss István, dr. Csűry Bálint egyetemi tanárok, Debrecenben érkezett erre az alkalomra Ambrus József, a Turul országos fővezére is.

Bagdy Antal, a B. E. vezére nyitotta meg lelkes beszéddel a főborozást. Ezután Ambrus József országos fővezér mondott hosszabb beszédet a Turul célkitűzéseiről és a bajtársak hivatásáról.

— Azt akarjuk — úgymond, — hogy ebben a hazában aki magyarnak tartja magát, rendelje alá magát a magyar sorsközösségnek. Mi a népi magyarságot küzdünk. Vissza kell térni a magyár paraszthoz. Azt akarjuk, hogy eltűnjön magyar és magyar között a különbségtevés.

Az előzékeny kísért beszéd után a felavatottakhoz Mitrovics Gyula professzor intézett buzdító szavakat. Figyelmeztette az ifjúságot, új munkatereket kell betölteniük a nemzeti eszme és az egyetemes kultúra követelményeinek megfelelően.

A felavatottak letették az esküt. A felavatottak nevében Balogh Kálmán mondott beszédet.

A műsor komoly része után hajnalig tartó táncmulatság volt.

Balesetek. Kovács Sándor Olajút 18. alatti lakossegéd 10 éves gyermekét a Huszár Gál utca 1. számú ház előtt egy kutya a lábán megharapta. — Kukucs József Tóth Árpád utca 48. alatti napszámóra Bajom Miklós fatelepén egy kocsiját rúszta. A bal lábán szenvedett sérülést, amit a mentők kötöztek be.

Elmarad a karácsonyi éjjeli mise Párizsban. Párizsból jelentik: A francia érseki hivatal közölte a katolikus egyházi vezetőkkel, hogy az idén a karácsonyi szentestéjén nem lesz éjjeli mise Párizsban. A rendelkezésre az adott okot, hogy a háborús helyzetre való tekintettel az elsőtől még szigorúbban hajtják végre, mint eddig. A francia lapok felteszik a kérdést az egyházi hatóságoknak, vajjon nem volna-e lehetősége az éjjeli misét Franciaországban rádióval keresztül közvetíteni, hogy legalább lelkileg minden keresztény hívő résztvehessen rajta.

1939 XI. 25. szombat 7

A magyar viseletért

Nyíregyházáról jelentik: A vidéki városok tisztviselői magyar ruhában legyenek meg a gyűléseken és ünnepeken. Nyíregyháza tisztviselői közül többen öltöttek fel a szép fekete színű magyar ruhát, már József Ferenc dr. királyi herceg nyíregyházi tartózkodása alkalmából. Most valamennyi tisztviselő magyar ruhát készített. Mint a többi vidéki város, Nyíregyháza is támogatni óhajtja tisztviselői karát a magyar ruha megszerzésében és azoknak, akik a magyar ruhát elkészítetik, fejenként száz pengővel segítyezi. A szakosztályi ülésen az erre vonatkozó polgármestéri javaslatot lelkes örömmel fogadták el.

A Polgáriiskolai Tanáregyesület Tiszavidéki Köre vasárnap Debrecenben tartja közgyűlését. Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület Tiszavidéki Köre vasárnap Debrecenben, délután fél 3 órák a Kollégium dísztermében közgyűlést tart. A közgyűlésen Kiss József tankerületi kir. főigazgató mond megnyitót. Utána Nagy József, a kör elnöke tesz jelentést a kör életéről, taglétszámáról, Nagy Domokos javaslatot tesz vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. kir. főigazgató tiszteletbeli taggá választása tárgyában. Dr. Révész Imréné „A magyar népdal”-ról tart előadást. Ezenkívül fontos indítványok kerülnek tárgyalásra és a közgyűlés kiegészíti a tisztkart. Közgyűlés előtt délben 1 órák társaságot lesz az Arany Bika Boesky-teremben.

Gyászrovat

Kozma Lacika életének 3-ik havában ártatlan kis lelkét visszaadta Teremtőjének. Temetése vasárnap délután 3 órák lesz a Köztemető 3. ravatalozójából, református szertartással. Lakás: Honti uca 15. Pusztai temetkezési intézet.

Kovács István 4 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután két órák lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Dankó temetkezési vállalat.

özv. Borsi Józsefné,

Kiss Sára életének 80-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órák lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, református szertartással. Lakás: Kiss Áron u. 20. Pusztai temetkezési intézet.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY. Hajdúhadház, Mester uca 26. számú sarokház, községháza mögött, piactól száz méterre, 711 négyzetgölg parkkal, négyszobás, bádogtétős téglapületek, két melléképület, két pince göré stb. november hó 26-án, délelőtt 10 órák nyílvános önkéntes árverésen hajdúhadházi bankban eladatik. Hajdúhadház, Fertő uca 6. — özv. dr. Kozma Jánosné.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejemgyei, dunántúli, Kisalföldi 77 kg-os 19.80, 78 kg-os 20.30, 79 kg-os 20.60, 80 kg-os 20.80, rozs pestvidéki 14.90—15.15, rozs más 15.10—15.35, takarmányárpa Ia 65—66 kg. 17.40—17.65, középminőségű 16.90—17.15 sörárpa kiváló 21.20—22.00, prima 20.00 21.00, sörárpa 19.30—19.75, zab I-rendű 19.25—19.40, középminőségű 19.10—19.15, tengeri 17.10—17.20, korpá 13.90—14.10, 8-as liszt 16.10—16.60 P.

SERTÉSVÁSÁR

A pénteki napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 457 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 170 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 115.5 fillér, szedett sertés I. 90—98 fill. II. 83—88 fillér, III. 70—81 fillér, angol tökesertés 90—96 fillér, angol sonka-sertés II. 86 fillér, exportzsír márkázott 160 fillér kilónként.

SPORT

Bomba program, hármaskörzés a Diószegi úton

A Diószegi úti vasutas sportpályán vasárnap bombaprogramot bonyolítanak le. Három mérkőzés kerül lejátszásra és délelőtt 10 órától alkonyatig fog pattogni a labda. Mindegyik mérkőzés szép, élvezetes sportot ígér, hiszen műsoron van a feltörő DEAC-nak a jóképességű balmazújvárosi csapat ellen. A mérkőzésen kívül a DVSC II. DMTE amatőrrendező s a DVSC-UAC NBB bajnoki mérkőzés is, melynek során egyik legerősebb felvidéki együttes látogat el a DVSC-hez.

A részletes program a következő: délelőtt 10 órai kezdettel kerül lejátszásra a DEAC-balmazújvárosi SC mérkőzés. A formája tetőpontján álló egyetemi csapat, melynek csatársora jelentősen megerősödött Bodonyival, győzni fog.

12 órai kezdettel a DVSC II.-DMTE mérkőzés kerül lejátszásra. Ez a mérkőzés az amatőrbajnokság rangadója. A DMTE vezet a tabellát két ponttal a papírforma szerint azonban ha a DVSC II. hatalmas játékos gárdájából a leg-erősebb együttest állítják ki, mi a DVSC-ben látjuk a mérkőzés győztesét. A DMTE a Villanygyár volt hávédjével Fülöppel erősíti csapatát a rangadóra, mely nagyiramu, izgalmas küzdelmet fog eredményezni.

Délután 2 órai kezdettel játszsa le a DVSC az ungvári AC-cal NBB bajnoki mérkőzését. A DVSC nagyszerű formában van s a salgótarjáni vereséget is most akarja kiközösíteni. Azt hisszük ez teljes mértékben sikerülni fog s a kitűnő vasutas támadósor aligha adja 3-4 gólon alul. A DVSC a következő összefüggésben vesz fel a küzdelmet: Keskeny, Erdei, Antal I., Galambosi, Ignác, Papp, Drab, Sidik, Szabó, Eihari, Nagy. A mérkőzést a kitűnő Bakó játékező vezeti.

A DVSC áldozatkész vezetősége a hatalmas futballprogramot olcsóhívárakkal rendezte meg.

A Bocskai ünnepélyesen logadja Kassa csapatát

A Bocskai a Stadionban fogadja ünnepélyes külsőségek között Kassa csapatát. A Kassai AC, mely a tabella utolsó helyén fekszik, szezon elején a „prügelknába” szerepét játszotta az NB-ben. Azóta azonban megszokta az NB levegőjét és a Szürketaxi felett aratott győzelme, az Upest ellen csak balszerencséivel elvesztett mérkőzése azt mutatják, hogy a tehetséges játékosokból álló csapat ma komoly erőt képvisel. A játékosok szívósak, kemények és lelkesen küzdi végig a mérkőzést. Azonban a Bocskai-nak 3-4 góllal győznie kell még így is. A Bocskai csapata: Vöröss, Nádas, Janzós, Nagy B. Mór, Elek, Kristóf, Berecz, Turay II. Békési, Hárta összeállításban áll ki, bár gondolkoznak rajta, hogy érdemes-e Pálly kihagyásával a fedezetsort is meg bolygatni. Ilyenformán az sem lenne meglepetés, ha a Bocskai mégis a Török elleni együttesével állana ki. A mérkőzés előtt a Bocskai II. játszik a ref.-fogimnázium és tanítóképző válogatottjával.

Magasszínvonalú vita folyt a csütörtöki futballparlamenten. Gidófalvy miniszteri biztos és vitéz Ginzer szövetéségi kapitány bevezető szavai után Fábrián József, Müller Ferenc dr. Senkey László, Fogl II. Károly és mások szóaltak fel. Tamássy László (Debrecen) a keletmagyarországi kerület részéről meghívott felszólaló az ifjúsági erők nevelésének kérdését fejtette komoly, s értékes megállapításokkal. Majd arról szólt, hogy a maradi civis már ritka Debrecenben. Debrecenben van talaja az újításnak. Az angol rendszert tartja a leginkább támadó szellemű rendszernek. Az abc tanítását és az utánpótlás nevelését tartja a legfontosabbnak. Ami az angol rendszert illeti kijelenti, hogy valaha ő is kétkedő volt, de Mór János játéka megtérítette.

A kassai mérkőzésen megsérült Vincze Jenő lábát tegnap gipszbe tették. Sérülése nagyon súlyos tokszalagszakadást szenvedett s bokája teljesen kifordult. Az ősszel már aligha léphet pályára.

Kassának is van sérültje az Ujpest mérkőzés után. Jávor kapus szenvedett kisebb sérülést s aligha játszsa a

Bocskai ellen. A KAC valószínű csapata Jávor (Kubát), Péteri, Tölgyesi, Takács, Pásztor, Nádas, Vadász, Kertész, Vitéz Ádám, Csepregi. A csapat szombaton délután autóbusszal érkezik majd Debrecenbe.

Az Ungvár csapata nem sok önbizalommal néz a debreceni mérkőzés elé. Kiss és Meixner sérült, ezért az alábbi csapat jön Debrecenben a DVSC ellen: Havas, Grohmann, Böhm, Sándor, Végzi Teszár, Mincsik, Platzer, Gacsár Darci Penderik. Az ungváriak vezetősége egyébként elhatározta, hogy edzőt szerződtet a csapat mellé.

Fábrián József szövetségi másodkapitány vasárnap Debrecenbe jön játékoszemlére. Erdekesség, hogy Fábrián szövetségi kapitány nem a Bocskai mérkőzést nézi meg hanem a Diószegi úton lejátszásra kerülő DVSC-UAC mérkőzést. Ugyancsak megnézi Fábrián szövetségi kapitány az előmérkőzésen a DEAC játékosait is, mert a főiskolai válogatottnak törökországi portya van kilátásban s a válogatottság szempontjából számbajöhető játékosokat figyeli a DEAC-ban. A főiskolai vidéki csapatok részére egyébként téli kupát írnak ki tehát a DEAC a télen sem pihen.

Sándor lesz a balösszekötő a Bocskai-ban. Pénteken este megváltoztatta a Bocskai vezetősége előbbi döntését és Sándort jelölte a balösszekötő posztjára.

A futballjátékezők ismerkedési estje ma este lesz megtartva. Azonban nem a Gambirinusban, hanem a pénzügyi kuglóz helyiségében tartják az összejövetelt, melyre a régi és új játékezők egyaránt hivatalosak.

46.316. HIRDETMÉNY. A m. kir. belügyminiszter úr 225.257-1939 XVII. számú körrendelete alapján felhívom Debrecen sz. kir. város területén lakó s ezidőszert alkalmában nem álló gyermekgondozónőket, hogy okleveleiket a gyermekgondozónők országos törzskönyvébe való beiktatás végett a m. kir. belügyminiszter úrhoz küldjék fel. — Debrecen, 1939 november hó 22. Polgármester.

43000 HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1940. évre szóló házbérvallomást ívet, folyó évi november hó 1. és 30. között terjedő hónapban, a hivatalos órák alatt, délelőtt 8-12 óra között a városi adóhivatal III-a (kivétési) osztályánál (I. e. 37. számú helyiség, a Sas uca felőli lépcsőfeljárattal szemben) a következők terhe mellett nyújtsák be. A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatványlapok ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben szerezhetők be, az előállítási ár (10 bérlényig) szóló 6 fillér, azo nfelül nagyobb iv darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallási ir adására kötelezett háztulajdonosokat, házhasonlévezőket illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási iv benyújtásának elmulasztása a ki vetendő 1940 évi házadó után ötszázalékos illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után. A házbérvallási ívet minden egyes, akár adómentes, — akár adókötele száznál, valamint a bérvadott, vagy ingyen átengedett (majoros) tanyaépületekről is külön-külön kell kiállítani és beadni. A bevallási iv kitöltésénél a helyiségek számának a részletes beállításán és azok használatja (bérlője) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül lényeges kellek, hogy abba az 1939 november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes hért (kézpénz, természetbeni vagy egyéb ellenszolgáltatás, béren felül külön kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség stb) tulajdonosnál, — vagy ingyen átengedett helyiségeknek pedig annak egész évre átszámított hásonértékét még az érdeklét bérlő aláírása előtt pontosan beírja a kiállításért szintén felelős bevallást tevő. Az üresen álló helyiségeket — még ha azok előzőleg külön is be voltak írásban jelentve, lehetőleg az előző évi bevallási iv sorzáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni. Viszont a bevallást ívben írásban bejelentést nem pótolja adóterítés szempontjából. Városi adóhivatal.

Kereslet

Mosott rongyot vesz a nyomda, József kir herceg uca 1. vv.

Aranyórát, láncot és brilliáns gyűrűt, ezekről zálogjegyet vennék, — Miklós u. 13. 1473 12. 15

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, tróda berendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. 325 11. 29

Élelmiszer ital

Sajáttermésű bor, literenként kapható, Kigyó uca 43. 464

— A belek eldugulásánál, alhasi vérpangásnál, aranyeres bántalmaknál és a máj duzzadtságánál, reggel és este is egy-egy falpohár természetes Ferenc József keserűvizet kiténő hatással ihatunk. Kérdezze meg orvosát!

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Fodrászegédet kiegészítőnek, minden vasárnapra keresek. Karpule 100

Férfi szabósegédet és tanuló felveszek, Tóth. Csapó uca 6. 471

Gyümölcsös kezeléséhez értő majorost keresek, kint lakásra. Forgács uca 11. 461

Alkalmazást keres nő

Óskeresztény tisztviselő, sokévi fővárosi praxissal, prima referenciákkal, irodai elhelyezkedést keres, kereskedelmi, vagy ügyvédi irodában. Választ: M. Tóth. Ha névre, Arany Bika portáshoz kér. 454

Ajánlat

Gyermek és iskolalámpák legolcsóbban Ókrös saját készítményű raktárából, Sas uca 1. szám. 1196 11. 29.

Varrógép-alkatrész minden géphez kapható. Javitások jótállással, használt gépek uttele Eisenberger, Csapó uca 101. sz. alatt 105 12. 16

Erzsébet-napra, Mikulásra, karácsonyra legeszebb ajándékok Ádám Antal illatszertára, Csapó 58. sz. 1953 12. 12

Egyenruhák kaphatók s bizományba is vállalom. Tegdes szabó, püspöki p. Déri s. 1873 12. 12

Varrógép, vétel, csere, s eladás. Javitások szakszerűen a legolcsóbban Keszler, Széchenyi uca 1. szám. 105 12. 16

Hő- és sárcipót szakszerűen javít, Nagy Károly Batthyány u. 10. sz. 447 12. 24

Gallértisztítás, vegytisztítás, ruhafestés Hatvan uca 16. 462

Papucsait legolcsóbban a készítőnél szerezheti be. Hozott anyag feldolgozása is elvállalom. — Batthyány uca 1. szám I. em. 2. 461

Kereslet

Mosott rongyot vesz a nyomda, József kir herceg uca 1. vv.

Aranyórát, láncot és brilliáns gyűrűt, ezekről zálogjegyet vennék, — Miklós u. 13. 1473 12. 15

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, tróda berendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. 325 11. 29

Élelmiszer ital

Sajáttermésű bor, literenként kapható, Kigyó uca 43. 464

Téli fajlmák kaphatók Ungvár uca 4. Baranyi uccából nyílik, pavillonlaktanya mellett. 1080 11. 25

Bor literje 55 fillértől Be nyátsnéfal, Tiszapalotában és Péterfia uca 11. sz. alatt. 90 12. 31

Jonathán és Belleflour alma kilója 68 fillér —, sajttház (Bika mellett). 1068 11. 24.

Ne kísérletezzzen, névnapokra, dísznőlésekre sajáttermésű fajborok 60 fillértől. Árpád-tér 5. szám. 450

Újlelai sajáttermésű édeskés rizling, nemeskadar, ezerjó fajborok a legolcsóbbak, Barna u. 10. szám.

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Rádió

Rádiót 3-4 lámpást, „Supert”, megvette keresek. Cím a kiadóban. 469

Bútor

Bútorraktáramat a Dégenfeld-térről Kossuth u. 49. sz. alá helyeztem át. Mindenféle bútorok raktáron. 1474 12. 3.

Eladó olcsón szép féregmentes díofa ebédberendezés, Péterfia u. 8. szám. 457

Tüzelő anyagok

Száraz prima tölgy hasábfát házhoz szállítok, ölenként 67 pengőért, Nap uca 4., tüzfőtelep. 1772 11. 25

Tüzfűt, szemet, vásároljon legolcsóbban Vágó tüzfű- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Száraz vargafa. Elsőrendű ádamvölgyi szén beszerezhető Grünfeldnél, telefon: 29-82. Hatvan uca 21. 77 1. 10.

Butorozott szoba

Különbejárati szoba fűdősobával dec. 1-ére kiadó. Simonffy u. 40. 467

Különbejárati uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Ájtó 11. 465

Egy vagy két különbejárati szoba, bútorral, vagy anélkül kiadó Miklós uca 4. házfelügyelőnél. 459

Uccai különbejárati elegánsan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi uca 29. szám. 1460

Központi fűtéses bútorozott szép szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 463

Lakást keres

3 esetleg 4 szobás lakást keresek május 1-re esetleg április 1-ére. — Ajánlatokat „1940” jelleg alatt a kiadó továbbítt. 1502 vv.

Főtisztviselő bútorozott separált lakást keres, fürdőszoba használatlaltal. Telefon szám: 13-92. 463

Ingóság eladás

Salgótarjáni, teremfűtésre alkalmas jókarban levő kályha eladó Cím a kiadóban. 389 vv.

Eladó új és alighasznált tisztviselők. Új kalucsnai, használt férfi ingek Épitész körző, női aócsizma, télikabát, férfi levélárca. Arany János uca 2. földszint 2 470

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látszóveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságkövetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Használt nagy cserepet és deszkát 4-6 méter hosszúságban veszek. A címet kérem ármegjelöléssel a pérzárnál leadni. 1120 vv.

Eladó ház

Eladó Kéttmalom uca 9. számú ház, négy szoba, melléképítményekkel, tálló, kocsin, nagy udvar. Értékeznél: Piac u. 75. sz. I. em. ügyvédi iroda. 974 vv.

Eladó Kassa út, Népfürdő mellett, Bakasai 6. sz. 3 szobás, 2 szobás, komfortos, új adómentes telerrel, víz, villanyi óvóhely. 203 11. 30.

Eladó föld

Öndődön, Perec dűlön, öt hold szántó föld. — Deseő, Piac u. 66. 1459

Eladó állatok

Sertés, fiatal 170-180 kilós, ódarával hizott, 2 darab, eladó. Zápolya uca 3. szám. 100

Eladó két darab prima zsirsertés, Sámsoni út 75. szám. 443

Eszerkesztési felolós: PÁLFY JÓZSEF
Kiadásért felolós: (F) SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felolós nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.-től. Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÜCZÖGÖ.